

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 8 K na leto.

XIX. Ietnik.

V Ljubljani, oktobra 1902.

X. zvezek.

Rožnivenška nedelja.

1. Marija — duhovna roža.*)

Zrasla sem, kakor zasajena roža v Jerihi.
Sirah 24, 18.

Sveta cerkev, kraljestvo božje na zemlji, se primerja lepemu vrtu. Podobna je vinogradu, ki je poln lepega grozdja, podobna sadnemu vrtu, ali vrtu polnemu najlepših rož in cvetic. Resnične in lepe so vse te primere, toda meni samemu najbolj ugaja, če se primerja sveta cerkev cvetočemu vrtu, ki je posut z rožami in cveticami. Kajti če se ozremo po tem vrtu okrog, vidimo brez števila najlepših cvetic, jaz mislim svetnike in izvoljene, ki se odlikujejo po svoji svetosti, po prijetnem duhu lepih čednosti. Poglejte n. pr. lepo vrsto starih očakov in prerokov, ki so že v starem zakonu zvesto služili svojemu Gospodu. Oni so težko pričakovali Gospoda, oni so oznanjevali njegov prihod, ali niso torej podobni snežnobelim zvončkom, ki tudi naznanjajo prihod pomladi? Poglejte veliko število evangelistov, apostolov in učencev Gospodovih. Ti so šli na vse štiri strani svetá, oznanjevali so nauk Jezusov, vedno so se pa ozirali na solnce vse svetosti, na Kristususa. Ali niso ti svetniki podobni solnčnim rožam, ki razprostirajo peresa svojih cvetov na vse strani, pa se vedno ozirajo k gorkemu solncu? Poglejte na veliko število spoznavalcev in mučencev, ki so dali v največjih bolečinah življenje svoje za Jezusa. Ali niso ti podobni pasijonskim rožam, ki imajo vsa znamenja trpljenja Kristusovega? Poglejte na lepo število menihov in puščavnikov!

*) Pridiga je primerna tudi kot priložnostni nagovor pri romarskih shodih.

V samoti so služili Bogú, živeli v zatajevanju samo zanj. Ali niso ti podobni ponižnim vijolicam, ki skrite v grmovju razširjajo svoj prijeten duh? Poglejte na veliko število nedolžnih mladeničev in devic. S čistim srcem so služili nedolžnemu Jagnetju, ali niso podobni snežnobelim lilijam, katerih lepota razveseli vsako človeško okó? Takó smo videli, da je kraljestvo Božje res prekrasen vrt. Toda, dragi moji, na eno rožo, na najlepšo, na najbolj dišečo rožo smo pa pozabili. In kdo je ta roža? Tista, katero ravno z molitvijo sv. rožnega venca posebno častimo, tista, ki je kot kraljica vseh svetnikov, kot kraljica vseh angelov vse prekosila, tista, katere duh razveseljuje srca kristjanov že toliko stoletij, in to je — o recite vi angeli mesto mene njeno ime — to je — Marija! — O Mariji kot duhovni roži hočem torej govoriti. Če pa hočem kraljico angelov primerjati vrtni roži, kraljici vseh drugih cvetic tedaj pa najdem tele podobnosti. Vsi poznate gotovo lepo dišečo, rdečo vrtno rožo. Ona ima prvič lepo rdečo barvo. V tem je podobna Mariji, ki je polna milosti. Vrtna roža ima prijeten duh. V tem je podobna Mariji, ki je polna čednosti, in vrtna roža ima pa tudi obilo trnja; v tem je podobna žalostni Materi Božji. Toda o Mariji govoriti je težkó. Zató je rekel že sveti Bernard: „Nobena stvar me takó ne veseli, pa tudi nobene stvari se takó ne bojim, kakor govoriti o Tvoji lepoti in veličastvu.“ Toda zaupajmo na Marijino pomoč, da nam bode to premišljevanje v prid, Mariji pa — materi naši v čast in slavo!

1. Če pogledamo vrtno rožo, tedaj nas razveseli najpoprej njena lepa rdeča barva. Pa barva je njena največja lepota, ona naznanjuje že od daleč vsemogočnost božjo, ki je vlila v to rožo tako izvanredno lepoto. Kar je barva vrtni roži, to je milost božja Mariji, duhovni roži. Ta milost božja je njena največja lepota, ta milost njena je jasen dokaz ljubezni, vsegamogočnosti božje! In koliko milosti je ona prejela, tega ni mogoče povedati.

O egiptovski kraljici Kleopatri se pripoveduje, da je pri veliki slovesnosti natrosila po vseh svojih sobah, en čevelj visoko, samega perja vrtnih rož. To jo je veljalo okolu 6000 tolarjev. Koliko vrtnic se je pač porabilo! Ravno takó, smem reči, je tudi Bog razlil nad Marijo celo morje milosti; zató je rekel že nadangel Gabriel: *Češčena si Marija, milosti polna, Gospod je s teboj!* Premišljajmo nekatere Marijine milosti! Še predno je

bila rojena, jo je izmed vseh drugih Evinih hčera izvolila milost božja za mater Zveličarjevo. Marija zagleda luč sveta, pa ona edina na vsem svetu je brez madeža izvirnega greha. Kakó imenitna, častna izjema! Marija zraste v devico, ona zagleda poslanca božjega nadangela pred seboj; Gabriel se ji prikloni, jo pozdravi, ji vesel oznani, da bode mati Jezusova. Kakšno odlikovanje! Marija vidi, da se spolnujejo Gabrielove besede; ona postane nevesta sv. Duha, ona postane Mati božja. Kakšna sreča, kakšna čast, kakšno veselje! „V tem“, pravi sv. Tomaž, „je zapopadeno vse, kar se dá lepega povedati o Mariji, in če bi se tudi o tem spisalo tisoč knjig.“ Marija ziblje svoje dete v zibelki, doji ga na svojih prsih, gleda njegove prijazne smehljaje; posluša, kako izgovarja sladko imé Marija, vsak dan občuduje Njegovo lepoto, občuduje ga kot mladeniča, kot moža. O kakšna sreča za mater, sreča, katere še ni nobena druga mati okusila! Marija je prejela pa še to posebno milost od Boga, da je bila vzeta v nebó. Na zemlji je živela s svojim Sinom, po smrti je prejela krono večnega plačila od svojega lastnega Sina. O kakšna sreča, kakšna neizmerna, nerazumljiva sreča! Dragi mój! Samo to malo, kar sem jaz povedal o Mariji, vzemi skupaj in potem moraš poln ljubezni do Marije vzklikniti: O milost nad milost, o Marija, polna milosti! Zato bodi češčena o Devica; zaradi tega, ker si milosti polna, si res podobna polni rdeči vrtni roži. Te milosti tvoje razveselé vsacega tvojega častilca, kakor razveseli vrtna roža človeško okó. Čast in slava ti zato, milosti polna Marija!

Če pa slaviš Marijo zaradi njenih milosti, tedaj pa ne smeš tudi pozabiti na tistega, ki ji je dal te milosti, namreč na Boga. Saj je Marija ravno tako storila. Ko jo je teta Elizabeta imenovala mater Gospodovo, tedaj je Marija vzkliknila: *Moja duša poveljuje Gospoda, in moj duh se raduje v Bogu, mojem Zveličarju.* Pozabiti pa tudi ne smeš tistih milosti, katere si ti sam od njega prejel. Kajti vse, kar imamo, vse to je od Boga. Cesarji, papeži in škofje pravijo, da so po milosti božji to, kar so. Vsak človek mora potrditi, da je vse, kar ima, božja lastnina. Vsak trenotek življenja, vsaka kapljica vode, vsaka drobtina kruha, glejte, vse to so darovi milosti božje. Koliko si pa prejel še le milosti, če pomisliš, da si kristjan! Mi kristjani lahko rečemo z Marijo: O velike reči nam je storil On, ki je mogočen! Poglej, Marija je bila brez madeža spočeta, ti pa si bil opran svojega greha pri sv. krstu. Marija je bila Mati Jezusova, Mati božja, in

kdo smo mi? Mi smo pa otroci božji, v duhovnem pomenu bratje Jezusa Kristusa. Marija je bila izbrana za nevesto sv. Duha, mi smo pa tempeljni sv. Duha, Marija je nosila Jezusa pod svojim srcem, ti kristjan, ga prejmeš v svoje srce tolikokrat, kolikorkrat ga hočeš. Marija je bila v nebesa vzeta, tvoja duša ima tudi isti namen. Poglej, koliko milosti si prejel od Boga, takih, kakor Marija, in kakšno je bilo Marijino življenje, kakšno pa je tvoje?

2. Vrtna roža razprostira svoj prijeten duh, to je druga njena lastnost. Temu prijetnemu duhu so podobne na Mariji, na duhovni roži, prelepe njene čednosti. Otroška, sveta ljubezen do Boga, strah božji, da bi ga ne razžalila, se je pokazal že v nežni cvetki, v nedolžni Mariji. Ona je bila otrok poln strahu božjega. In to je bil gotovo najboljši začetek življenja, saj pravi sv. pismo: *Strah božji je začetek modrosti*. Iz te čednosti so se razvile druge prelepe čednosti, najprej pokorščina do staršev, do sv. Joahima in do sv. Ane. Marija je videla v svojih starših namestnike božje; zato ker je ljubila Boga, ljubila je tudi svoje starše. Druga čednost je bila njena čistost. Zrasla je v prekrasno devico. Nedolžnost je krasila njeno srce, nedolžnost njeno lice. Niti ena nečista misel ni nikdar omadeževala njenega srca! Potem se je odlikovala po svoji ponižnosti. Če tudi je postala Mati božja, je rekla vendar vpričo angela, da je samo dekla Gospodova. Kot mati Jezusova je še obiskala teto Elizabeto, da bi jej služila. Tudi po zakonski zvestobi je vzvišen zgled. Oskrhovala je tiho in mirno majhno gospodarstvo, bila je svojemu sv. Jožefu pravi angel miru in ljubezni. In kakšna je bila njena materina ljubezen? O kako je ljubila svoje dete, kako ga iskala, ko ga je izgubila; tako kot ona, ga ni in ga ne bo vzgojila nobena druga mati! Potem njena vdanost v voljo božjo! V najbridkejših urah svojega življenja ni prišla iz njenih ust nobena tožba, noben glas nepotrpežljivosti, noben klic po obupu. Toda, kaj bom jaz govoril o njenih čednostih, ko pravi sam sv. Tomaž: „V Mariji so se združile vse čednosti vseh svetnikov. V njej je bila Jobova potrpežljivost, Mojzesova miloba, Abrahamova vera, Jožefova nedolžnost, Davidova ponižnost, Salomonova modrost, Elijeva gorečnost; v njej je bila čistost devic, pogum mučenikov, pobožnost spoznovalcev, modrost učencikov, v njej so bili vsi darovi sv. Duha.“ O dragi moji, oh kako lepa je bila Marija! Kakor diši pri vrtni roži vsako peresce, tako

neizmerno lepa je tudi Marijina vsaka posamezna čednost! Zato pa vsi občudujejo tvoje čednost, o Marija, veselé se nad kraljestvom čednosti, v katerih bivaš ti, o Marija!

Toda ne častimo samo Marije, ampak posnemajmo jo tudi! Vi otroci posnemajte Marijo v njeni pokorščini do staršev. Sveto imejte božjo zapoved: „Spoštuj očeta in mater!“ Bog sam vam je obljubil, da se vam bo dobro godilo. Vi mladeniči in dekleta, kaj vas bolj krasi, kakor Marijina čistost? Postavite si Marijo, devic vseh Devico, živo pred oči in potem naj gre proč vsaka nečista misel iz vašega srca, proč vsako dejanje, vsak pogled, zaradi katerega bi morali enkrat slišati besede: „Proč, ker noben nečistnik ne pride v nebeško kraljestvo.“ Vi zakonski, posnemajte Marijo v njeni zakonski ljubezni. Marijina hiša je bila hiša molitve, prav kakor mala cerkvica, saj so imeli v njej Jezusa. Nikdar ni bilo prepira, ne kletvine, nikdar jeze, ne nevoščljivosti, le mir, le ljubezen in le sreča v pomanjkanju, in — v revščini. In vé matere, posnemajte Marijo v njeni materini ljubezni. Poglejte največji zaklad, ki ga imate, to niso hiše, ne polje, ne gozdovi, ne denar, ampak to so vaši otroci. To je kri od vaše krvi, to so podobe božje, to so tempeljni, ki imajo v sebi neumrjočo dušo. O ne mislite, če jim daste živeža in obleke, da ste že vse storili. Ali ne dá hrane tudi ptica svojim malim, žival svojim mladičem? O zato pa glejte, dragi starši, da ne boste vzgajili svojih otrok samo za to zemljo, ampak za nebesa. Tako je vzgajila Marija svoje Dete! Pojdite torej vsi k Mariji in učite se od nje! In komurkoli pridejo bridke ure, o ta naj ne pozabi Marijine vdanosti v voljo božjo. Spomni naj se, da se bo trnjeva krona spremenila v krono večnega plačila!

3. Vrtna roža ima na sebi tudi obilo trnja, in tudi v tem je Mariji podobna. Čim večja je roža, tem večje je trnje, čim starejša je bila Marija, tem večje so bile njene bolečine! O, toliko trnja, kakor Marija, ga pač ni imel noben človek v svojem življenju! Predaleč bi zašel, ko bi hotel vse njene bolečine naslikati. Molčim o njeni revščini, o beraštvu v hlevcu betlehemskega, molčim o njenem strahu pred Herodom, da, molčim o njeni brezmejni skrbi, ko je izgubila svoje dvanajstletno dete, toda zamolčati ne smem tistih bolečin, katere je pretrpela ob trpljenju svojega Sina. Toda tudi teh bolečin ne morem popisati, saj jih ne more noben človek, ker noben jih ni z Marijo občutil, kako so bile globoke, kako grenke. Še celo starček Simeon, ki je bil vendar

prerok, je rekel samo, da jo bo presunil meč bolečin. Kako slaba je ta beseda, če se pomisli, da je Marija neizmerno ljubila svojega Sina. Ne en meč, ampak sedmero, še tudi to je premalo, ampak sedemdesetero mečev, toliko bolečin je presunilo Njeno srcé. O žalostna, o božja Mati, tako lepa, tako čista, tako sveta, ljubezen sama, o ti si pač zamogla reči pod križem stoječa: „O vi vsi, ki greste mimo, pogledjte, če je kaka bolečina taka, kakor moja!“ Vsaka beseda zaničevanja, zasramovanja, kletvine nad Jezusom, to je bil meč v njeno srcé. Sin je prejel rane, Mati pa bolečine. Vsi udarci, njegova krona, njegovi žebli so tebe udarili, tebe kronali, tebe prebodli! Da, kakor se roža nagne, če ji črv izpodjé deblo, tako si tudi ti, Marija, nagnila pod križem svojo glavo obenem s svojim Sinom.

O, Marija je v resnici duhovna roža, z obilnim trnjem posuta! Toda kako se strinja to trnje s prelepo barvo milosti in s prelepim duhom čednosti? Marija vendar tega ni zaslužila! Pogledj, dragi moj, Marija je bila trpeča duhovna roža, zato da bi se ti navadil od nje trpeti, če tebe zadene nesreča. V trpljenju boš spoznal, da je Bog nad teboj; zato je rekel sv. Avguštín: „O Gospod, tukaj žgi, tukaj reži, le tam mi prizanesi!“ Sv. Terezija je v dolgi bolezni vskliknila: „O Gospod, ali trpeti, ali umreti!“ Dragi moj! Noben svetnik ni prišel v nebesa, ne da bi trpel na tem svetu! Jezus sam je šel s križa na oni svet; Marijo, mater njegovo, je oblilo celo morje bolečin, mučeniki in drugi svetniki so se ločili s trpljenjem s tega sveta. Zatorej, dragi moj, če tebe zadene križ, nosi ga tako kot Marija. Ona je pod križem zdihovala tolažeča se: Tvoja volja naj se zgodi, o Gospod! In kako bolj moraš radovoljno nositi svoj križ, če si si ta križ sam naložil. Verjemite mi, da so križi večinoma kazni za naše grehe, in marsikdo, kogar tlači revščina, bolezen, zaničevanje, si mora reči na tihem: „Oh saj sem si ta križ sam naložil!“ Toda naj si bode že kakor koli, takrat, ko boš mislil, da si že zapuščen od vsega sveta, da je križ tvoj pretežak, takrat vsklikni iz dna svoje duše: „Oh, Marija, odvzemi moj križ, ti mati bolečin, usmili se me!“

Leta 1866 so se borili naši avstrijski vojaki na Laškem pri Kustoci. Neki vojak je pripovedoval duhovniku tole zgodbo: Ko smo korakali v vojsko, tedaj sem zagledal na tleh majhno podobno Matere Božje. Pobral sem jo ter jo dal v vojaško torbo. Častnik in pa drugi vojaki so se mi smejali, češ kaj ti bo to

pomagalo. Trobente so pele, bobni ropotali, kroglice žvižgale sem ter tje, in še ni utihnil grom prvega kanona, že so ležali na tleh tisti častnik in vojaki poleg mene na desni ni levi. „Poglejte“, je rekel ter pokazal podobico, ta madež na podobi pové, kako daleč je priletela kroglja, potem pa odletela in jaz sem bil rešen. Če tudi je ta podobica še tako preprosta, jaz je vendar ne dan za celi svet!

Tako je ta vojak ljubil to podobico! Jaz sem vam pa danes naslikal duhovno rožo, Marijo! O nesite jo seboj, v srcih svojih jo ohranite do prihodnjega leta, častite njo, katero vam podoba predstavlja, dan na dan s svetim rožnim vencem, in če katerega izmed nas pokliče Marija k sebi, potem naj se tam pri duhovni roži spomni nas ubogih ovčic. Amen.

I. Baloh.

2. Sv. rožni venec — vez ljubezni.

Kraljica sv. rožnega venca, prosi za nas!
Lavr. lit.

Pojdi v barko ti in vsa tvoja družina, tako je zapovedal Gospod Bog Noetu, predno je pokončal ljudi z vesoljnim potopom. Le tisti, ki so bili v barki, le tisti so bili rešeni splošnega potopa. Znana mi je tudi neka druga barka rešitve in zveličanja, to je sv. katoliška cerkev. Zunaj te barke, zunaj sv. cerkve ni zveličanja. Noe je storil vse, kar mu je Gospod zapovedal. Šel je v barko, on in vsa njegova družina. Da bi se pač moglo tako reči tudi o vsaki krščanski družini. Res je, dragi v Kristusu, mi vsi smo v sv. katoliški cerkvi, v barki zveličanja, toda drugo vprašanje je: ali tudi spolnujemo dolžnosti, ki nam jih nalaga sv. cerkev? Ali imamo tisto ljubezen do Boga in do bližnjega, ki jo zahteva Jezus Kristus ustanovitelj sv. cerkve, od vsacega katoliška kristjana, ali z drugo besedo: od vsacega človeka, kdor hoče zveličan biti? Namenil sem se, govoriti vam o neki vezi ali verigi, ki nas verne kristjane veže v ljubezni mej seboj in v ljubezni do Boga: Govoriti vam hočem danes v praznik sv. rožnega venca o sv. rožnem vencu, ki ga lahko imenujem tudi družinsko molitev.

Vsi verni kristjanje skupaj so ena družina pod enim gospodarjem ali hišnim očetom, rimskim papežem; v tej družini smo tudi mi, dragi v Kristusu. Naš sv. oče Leon XIII. imajo kakor skrben gospodar skrb za svoje otroke, za nas verne kristjane

in ker dobro vedó, kaj nas zamore vtrditi in ohraniti v edinosti ljubezni in sloge, nam priporočajo sveti rožni venec. In v resnici, sv. rožni venec je vez ljubezni mej vernimi kristjani: to je veriga, toda ne težka in zoprna, ki naj jo čutijo hudodelniki, marveč to je veriga ljubezni in prijetne edinosti mej udanimi otroci svetega očeta. Veliko je pa nepokornih otrok, ki so sicer prejeli sv. krst, toda ločili so se od družine postavljene od Jezusa Kristusa, zavrgli so nauke sv. katoliške cerkve in so odrekli pokorščino svetemu očetu, rimskemu papežu; ne marajo pripoznati sv. očeta za namestnika Kristusovega na zemlji, za poglavarja sv. cerkve. Veliko je pa tudi tacih, ki živé v zmoti, pa le bolj iz nevednosti, ker niso dovolj poučeni in ti so še posebno usmiljenja vredni. In sv. oče, o kako srčne želje imajo, da bi tudi ti prišli v sveto cerkev, da bi vsi prišli v barko zveličanja. Da se to tem preje zgodi, molimo sv. rožni venec, to družinsko molitev, ki jo moli sv. cerkev, družina postavljena od Jezusa Kristusa.

Sv. rožni venec je molitev te velike družine, sv. katoliške cerkve, pa sv. rožni venec je tudi molitev manjše družine, krščanske družine. Sv. rožni venec je tudi neka vez ali veriga, ki veže posamezne ude v družini v mejsebojni ljubezni. Krščanski gospodarji, hišni očetje, vi hočete imeti dobro družino, srečno hišo, pridne otroke. Skrbite, da pride v vaši družini v veljavo in navado vsakdanja molitev sv. rožnega venca. Vprašajte sami sebe, krščanski gospodarji in očetje: ali vaši otroci, sinovi vam delajo žalost, ako lepo molijo rožni venec? Ne, ne, dragi v Kristusu, mladenič, ki ima v časti sveti rožni venec, ne bo delal žalosti svojemu očetu. Torej krščanski starši, učite svoje otroke iz malega vže moliti sv. rožni venec, skrbite, da bodo vaši otroci imeli molek, pa ne-le da ga bodo imeli, ampak tudi molili na-nj, zlasti pri sv. maši. Otroka kar tako spustiti v cerkev, brez prijaznega opomina, naj se v cerkvi lepo vede, ali brez mašne knjižice ali rožnega venca, to je žalostno, s tem se nečast dela najsvetejšemu opravilu, daritvi sv. maši.

Sv. rožni venec naj pride k časti in veljavi v vaši družini, sv. rožni venec naj je vez ljubezni mej vami in vašimi otroci, pa bode tudi vez ljubezni mej Bogom in mej vami in vašimi otroci.

Kdor prav iz mladih let zvesto moli sv. rožni venec, tako da se mu vcepi pravo otroško zaupanje do nebeške Matere, Marije Device, tak je pravi kristjan, ako le prav moli še nadalje sveti rožni venec, s premislekom in s spoštovanjem do svetih skrivnosti,

na katerega spominja ta lepa molitev. Mi kristjanje smo udje družine ustanovljene od Jezusa Kristusa, sv. katoliške cerkve. Naš Gospodar, sv. oče Leon XIII. tako srčno želijo, da bi zvesto molili sv. rožni venec, storimo to iz spoštovanja in ljubezni do sv. očeta. S sv. rožnim vencem se bomo vtrdili v mejsebojni ljubezni, vsaj je ravno ta molitev močna vez ljubezni mej otroci sv. matere katoliške cerkve. Molimo sv. rožni venec zato, da se vedno bolj vtrujemo v ljubezni do Boga in do bližnjega; molimo sv. rožni venec tudi v ta namen, da bi tudi nepokorni otroci se vrnili v edino pravo družino, da bi se razkolniki in krivoverci vrnili v barko zveličanja, sv. katoliško cerkev.

Kako sladka zavest, ako bomo tudi mi s svojo molitvijo pripomogli, da se vresničijo tako goreče želje svetega očeta! Sveti rožni venec je družinska molitev, molitev velike božje družine sv. cerkve, pa naj bo tudi molitev posameznih krščanskih družin.

Sedaj veljajo pa besede vam, dragi mladeniči in vam, krščanska dekleta. Znabiti v vaši hiši molijo sv. rožni venec zvečer; tako je prav, to se spodobi za krščansko hišo; molite tudi vi, tako da bo sv. rožni venec res molitev cele družine, brez izjeme. Če se pa rožni venec v vaši hiši ne moli, vprašajte svojo vest, ali ste morda vi krivi, da se rožni venec ne moli skupno kot družinska molitev; torej, kakor hitro je mogoče, skrbite, da se to poravna, in lahko vas zagotovim, da boste z veseljem spominjali se tistega dne ali večera, ko ste zopet pričeli moliti sveti rožni venec. Ker pa naj bo sv. rožni venec večerna molitev, in se po večerni molitvi gre spat, torej storite tako in ponočevanje bo samo ob sebi odpadlo. Dragi mladeniči, besede, ki vam jih govorim, povedal sem v vašo lastno korist. Storite tako, molite sv. rožni venec in če ni mogoče enega celega dela, molite vsaj desetkrat „češčena Marija — milosti polna“ s pristavkom ene skrivnosti; nikdar pa naj ne mine dan, predno ne bi vsaj toliko odmolili ter se priporočili svoji nebeški Materi, Mariji Devici.

Vsem pa veljajo še te-le besede: Vsi smo udje ene družine, sv. katoliške cerkve; gospodar, sv. oče, srčno želijo, da bi mi molili sveti rožni venec, storimo to skupaj, če le mogoče s celo družino, ali vsaj kolikor se more storiti. Sveti rožni venec naj bo vez ljubezni in edinosti med nami kot udi ene družine, sv. rožni venec naj ostane tudi vez z onimi, ki tako potrebujejo

pomoči, z vernimi dušami v vicah. Tako molimo sv. rožni venec v družini tukaj na zemlji in srečni bomo enkrat vedno ljubili Boga, ljubili tudi kraljico presvetega rožnega venca v nebeški družbi angelov in svetnikov. Amen. *J. Gnidovec.*

3. Kakšna molitev je sv. rožni venec?

In v sredi njenega naroda jo po-
višujejo in v zbirališču svetnikov se
ji čudijo, in v množici izvoljenih je
hvaljena, in med blagoslovljenimi
blagoslovljena. Sir. 24, 3. 4.

Venec ima različne cvetlice, več vrst rož: bele, rdeče, pisane, zelenega mora tudi nekaj vmes biti. Tako ima tudi rožni venec več delov.

B e l e cvetlice — veseli del — značijo veselje nad tem, da smo otroci božji. Vsak bi se lahko podpisal: „otrok božji“. Ker je Jezus postal otrok človeški, smo mi otroci božji.

R d e č e cvetlice — žalostni del — pomenijo Jezusovo kri in trpljenje. Vzrastle so na svetem križu: to so krvave rane.

Z e l e n e cvetlice pa pomenijo upanje — čistiljivi del. — Tukaj nimamo stalne domovine, iščemo boljše, nebeške. (Prim. Hebr. 11, 13—16) *Trpljenje tega časa se ne dá primerjati s slavo, ki bo rasodeta nad nami.* (Rimlj. 8, 18.)

K a k š n a molitev je sv. rožni venec?

I. Sv. rožni venec je čudnolepa molitev. Lepo je gledati, ko pletejo vence; še lepše je, če kristjani pobožno molijo sveti rožni venec. Očenaš je vzet iz vrta Srca Jezusovega, češčena-marijo je angel prinesel iz nebes, apostolska vera je utrgana na vrtu apostolov. Cvetlice veselega dela so vzrastle v mestu Nazaretu, one žalostnega dela na gori Kalvariji, skrivnosti čistitega dela so pa nevsahljive nebeške cvetlice.

Ni vseeno, kdo plete venec. Rožni venec pa je splela Marija, devica najmodrejša. Ona je naučila sv. Dominika, od njega smo se naučili mi.

II. Sv. rožni venec je čudnomočna molitev. — V Rimu so napravili procesijo in molili sv. rožni venec: Turki so bili premagani. Ko bi se mi vsi v procesijo postavili, do Amerike bi segala! (Eden ali drugi zgled!)

In zakaj je ta molitev tako močna?

a) Ker je **stano vitna**. Tolikokrat prosimo, ponavljamo: Mati nas mora uslišati. (Luk. 18, 35. in Luk. 11, 1—13.) *Trkajte, in se vam bo odprlo.*

b) Ker je **molitev ljubezni**. Stokrat pozdravim mater, ker jo ljubim; zato tudi mati mene ljubi. Če se Bernardiki ni hotela prikazati Marija, je začela moliti rožni venec.

III. Rožni venec je molitev **Marijinih otrok**, zlasti deklet. Ko bi Marija stopila med vas, prišla bi z rožnim vencem. Prišla je na zemljo v Lurdu, a je imela rožni venec ter pogledala, ali ga ima vsaka deklica, kar jih je bilo pri jami. Kaj pa vi? Če molite rožni venec, ga Marija z vami moli.

Dr. I. Križanič, l. 1893. — Priobčil Fr. St.

Enoindvajseta nedelja po Binkoštih.

1. Nauki iz evangelija.

Nebeško kraljestvo je podobno kralju, ki je hotel račun delati s svojimi hlapci.
Mat. 18, 23.

Ves zapopadek in namen današnje evangeljske prilike se more s kratkimi besedami tako le povedati: *Odpuščajte in vam bo odpuščeno*. Katerikoli namreč svojim sobratom ali bližnjim odpuščajo, bodo imeli v Bogu usmiljenega očeta, kateri pa nočejo odpuščati, se bodo brez dvoma učili njega spoznavati kot ostrega sodnika. Sv. Hijeronim pravi na to: *Strašen je ta izrek, ker se Bog ravna po našem mišljenju. Ako mi svojim sobratom ali bližnjim nočemo kaj malega odpustiti, nam Bog ne bo odpustil večjih dolgov ali grehov. In hinarovski mir tukaj nič ne pomaga* (t j. da bi človek le na videz ali le z besedami razžalniku odpustil, skrivaj pa ter v srcu še vedno imel sovraštvo), *sakaj Bog črti vsako hinarščino, in on tirja, da vsakdo iz srca odpusti, ker so nekateri ljudje, ki naredé spravo le hinarvsko, ne v resnici*. Posebno si moremo tri poglobitve nauke vzeti iz današnjega evangelija in jih premišljevati, namreč: I. Da je Bog neskončno usmiljen Oče, II. da je Bog tudi neskončno oster sodnik, in III. da se bo

Bog ravnal po tem, kako da mi odpuščamo svojim sobratom ali bližnjim. — In ravno o teh treh resnicah vam hočem danes govoriti v imenu Jezusa in Marije. —

I. Bog je neskončno usmiljen, to nam spričuje že današnji sv. evangelij. Kako neizrečeno velik dolg je odpustil strašno zadolženemu hlapcu — deset tisoč talentov — to je več kot 30 milijonov goldinarjev, zares neizmeren dolg! In vendar, ko je hlapec prosil milosti in potrpljenja, se ga je gospod — t. j. Bog, usmilil, in mu je odpustil ves dolg. O neskončna milost in dobrotljivost našega Boga, ki skazuje svoje neizmerne dobrote ne le pravičnim, ampak tudi grešnikom. Bog jim pride naproti s svojo milostjo kot oče zgubljenemu sinu, jih varuje obupanja ter jim pomaga se ž njim spraviti, tako, da more vsakdo reči s sv. apostolom Pavlom: *Hvaljen bodi Bog, Oče našega Gospoda Jezusa Kristusa, Oče vse milosti in Bog vse tolažbe.* (II. Kor. 1, 3.) In kraljevi prerok David poje: *Hvali moja duša Gospoda, . . . ki ti odpušča vse pregrehe, ki ti ozdravlja vse slabosti.* (Ps. 102, 3.) Da, Bog skazuje obilniše milosti, kakor si spokornik upa prositi. To nam spričuje Gospod Jezus z današnjo evangeljsko priliko. Zadolženi hlapec je gospoda le potrpljenja prosil, *potrpi s menoj, je rekel, in vse ti bom povrnil,* (česar bi nikoli ne bil mogel), *in Gospod se ga je usmilil, in ga spustil in mu ves dolg odpustil.* Tako ravná usmiljeni nebeški Oče, zato tudi govori pri preroku Ecehijelu: *Nočem smrti* (t. j. pogubljenja) *grešnika, temuč, da se spokori in živi.* (18, 32.) Brez števila zgledov nam potrjuje to resnico. Judovski kralj Manasa je živel zelo pregrešno in storil veliko hudobij. V kazen ga je Bog dal sovražnikom v oblast in *peljali so ga svezanega s verigami in s vezmi v Babilon. In potem, ko je bil stiskan, je molil k Gospodu, svojemu Bogu, in močno je pokoro delal pred Bogom svojih očetov. In prosil ga je, ter je prisrčno molil, in uslišal je njegovo prošnjo, ter ga je sopes pripeljal v Jeruzalem.* (II. kron. 33, 11—13.) — Ravno tako je milost dosegel cestninar v tempeljnu, ko je skesano prosil, da bi mu bil Bog milostljiv ubogemu grešniku, in ravno tako desni razbojnik, ki je skesano Jezusa prosil, da bi se ga spomnil v raj. Kako pogostoma hvali kraljevi prerok David milost božjo v svojih psalmih! —

Vendar lete prečudne milosti božje nikakor ne smemo zlorabiti ali grešiti na milost božjo, kar bi bilo greh zoper svetega Duha, zato nam kliče z ostrimi besedami sv. apostol Pavel, rekoč: *Ali zaničuješ bogastvo njegove dobrotljivosti in potrpešljivosti in prizanesljivosti? In ne veš, da te božja dobrotljivost napeljuje k pokori?* (Rimlj. 4. 4.) In sv. Janez Krizostom uči: *Le tam, kjer Bog vidi trden sklep naše volje se poboljšati, in da se mu s gorečimi željami bližamo, tam se ne mudi in ne odlašja, ampak hiti nam skazati svojo milost, rekoč: Med tem, ko govoriš, sem jaz tukaj.* In od tod tudi ljubeznive besede božje Modrosti: *Vseh se usmiliš, ker vse premoreš in ljudem pregledaš grehe zavoljo pokore,* (Mod. 11, 22.) t. j. kakor si ti, o Bog, mogočen, tako si tudi usmiljen, vendar le do spokornikov. Radi tega je Bog zavrgel Egipčane, kralja Antijoha, levega razbojnika, farizeje in brez števila nespokornikov. Zakaj, dasiravno je Bog neskončno usmiljen, vendar noče biti v potuho nespokornim grešnikom.

II. Bog namreč ni le samo usmiljen, ampak je tudi neskončno pravičen. In ravno to nas uči tudi današnji sv. evangelij; pové namreč, da se je gospod razsrdil in neusmiljenega hlapca izdal trinogom, dokler ne bo poplačal vsega dolga, kar mu pa vekomaj ne bo mogoče. Iz tega se vidi, da se milost in pravica božja ne morete ena od druge ločiti, ampak obedve se morate strinjati. Tako je pričal kralj David, rekoč: *Usmiljenje in (pravično) sodbo ti bom prepeval, o Gospod.* (Ps. 100, 1.) In zopet: *Vsa pota Gospodova so milost in resnica njim, ki se drže njegove saveze.* (Ps. 21, 10.) — Vse drugače mislijo izprijeni ljudje in posvetnjaki dandanašnji, kateri o usmiljenju božjem tako govoré, da za božjo pravico ne ostane več nobenega prostora. Sploh govorijo: *Usmiljenje božje je — govoré s modrim Sirahom — veliko, on odpušča obilnost naših grehov.* Ali tega nočejo slišati, da je Bog tudi neskončno pravičen, da čaka ostra sodba nespokornega grešnika in v večnosti večno pogubljenje. Modri Sirah govori v sv. pismu nadalje: *Njegovo (božje) usmiljenje se sicer hitro približa, pa tudi njegova jesa, in v grešnike se njegov srd ozira. Zatorej ne odlašaj, se k Gospodu izpreobrniti, in ne odkladaj od dneva do dneva; sakaj njegova jesa naglo pride, in ob času maščevanja te bo razdjal.* (Sir. 5, 7–9.) In k vsemu temu še pristavi modri Sirah: *Zavoljo odpuščenega greha ne bodi brez strahu,* t. j.

boj se tudi odpuščenega greha, ker lahko zopet vanj padeš, in ker nisi popolnoma zagotovljen, da si v stanu milosti božje. Noben človek namreč ne vé, ali je vreden jeze ali ljubezni božje, pravi tridentinski cerkveni zbor. Strašno se motijo torej taisti, kateri si domišljujejo milost božjo tako, kakor da bi smeli brez skrbi greh delati. Današnji evangelij nam pred oči postavlja Boga v podobi kralja, ki je sicer poln usmiljenja, pa tudi poln ostre pravice. Kakor je ponižno prosečemu hlapcu odpustil, tako je nekako pozabljiviši svoje prejšnje dobrotljivosti najostrejše ravnal z ravno tistim hlapcem, ko je bil neusmiljen do svojega sohlapca.

Ali ni obsodba tega Boga-kralja strašna, ko je hlapca, kateremu je poprej tolikošno usmiljenje skazal, zdaj naenkrat zavrgel kot hudobneža, pahnil v večno ječo in ga neusmiljenim trinogom v muke izdal in zraven izrekel še strašne besede: *Resnično ti povem, ti ne boš od tod prišel, dokler ne boš poplačal sadnjega vinarja* (Mat. 5, 26.) *Zares sodba brez usmiljenja sadene tistega, kateri ne iskaše usmiljenja.* (Jak. 2, 13.) In resnično je govoril sv. Prosper, rekoč: „Grehu ne morejo ostati brez kazni; ali se mora človek za nje sam pokoriti, ali pa jih bo Bog kaznoval.“ In v Mojzesovih bukvah stoji zapisano: *Po meri grehov bo tudi število vdarcev.* (V. Mojz. 25, 2)

O spoznajmo iz tega, kako nespametno ravnajo tisti ljudje, ki le samo govorijo o milosti božji, na božjo pravico pa in na žuganje do grešnikov nočejo nič misliti. Naj bi si taki v svoje srce vtisnili besede sv. pisma: *Strah Gospodov prešene greh; zakaj kedor je brez strahu, ne more biti opravičen. Njemu, ki se Boga boji, se bo dobro godilo sadnjo uro, in bo blagodarjen v dan svoje smrti.* (Sirah 1, 27. 28. 13.) Imejmo se torej za hlapce z dolgovi obložene pred Bogom, in prosimo usmiljenega Boga odpuščanja, dokler je čas milosti, zakaj *britkost in stiska pride nad vsako dušo človeka, kateri dela hudo,* (Rimlj. 2, 9.) piše sv. apostol Pavel. Zaupajmo pa tudi na usmiljenega Boga in prisrčno se mu zahvaljujmo, da je dal svoji cerkvi oblast grehe odpuščati. Na Kristusa glejmo, ki nas je učil moliti: *Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom.* In sv. Janez Krizostom piše: „Zaupajmo na milost božjo in delajmo skrbno pokoro, dokler nam ne bije zadnja ura, ko ne bo mogoče kaj dobrega pridobiti. Zdaj je še vse od nas odvisno, potem pa je Gospod sam, ki bo izrekel sodbo. Nobeden, ki se ne iznebi tukaj svojih grehov, ne bo tam odšel kazni;

zakaj kakor je hudodelnik vklenjen in peljan pred pozemeljskega sodnika, tako se bodo tudi vse duše z verigami raznih grehov obložene prikazale pred ostrim božjim sodnikom.“ — Zato iščimo zdaj milosti božje, dokler je čas. Da bomo pa milost našli, bomo tudi mi usmiljeni do svojega sobrata, svojega bližnjega.

III. Zakaj kakor se je neusmiljenemu evangeljskemu hlapcu zgodilo, tako, pravi Jezus, bo tudi moj nebeški Oče vam storil, ako ne odpustite vsakteri svojemu bratu iz svojih src.

Iz tega se učimo, da, ako mi hudo in neusmiljeno ravnamo s svojim bližnjim, ako mu iz srca ne odpustimo, tudi mi ne zaslužimo nobene milosti, in tudi nam ne bo odpuščeno. Hudo pa ravnamo s svojim bližnjim, ako se ne spominjamo nauka svetega apostola Pavla, ki piše: *Vsa grenkoba, in jesa in srd in vpitje, in preklinjevanje bodi daleč od vas s vso hudobijo vred.* (Efež. 4, 31.) Veliko več: *Bodite med seboj dobrotljivi, usmiljeni, in prizanašajte eden drugemu, kakor je tudi Bog po Kristusu vam prizanesel.* (Efež. 4, 42.) Tako je tudi Kristus učil: *Ako ljudem odpustite njih grehe, bo tudi vam vaš Oče nebeški odpustil vaše pregrehe. Ako pa ne odpustite ljudem, tudi vaš Oče (nebeški) ne bo vam odpustil vaših pregreh.* (Mat. 6, 14. 15) Da, Kristus še več tirja, on pravi: *Ljubite svoje sovražnike; dobro jim storite, kateri vas sovražijo, in molite za nje, kateri vas preganjajo in obrekujejo, da bote otroci svojega Očeta, ki je v nebesih, kateri dá svojemu solncu sijati na dobre in hudobne, in daje dežiti na pravične in krivične.* (Mat. 5, 44. 45.)

Zato torej, da bi tudi Bog nam odpustil, in da se izkazujemo otroke nebeškega Očeta, radi odpuščajmo in radi se spravljajmo s svojim bližnjim. Pred molitvijo, pred sv. mašo, pred spanjem, pred sv. obhajilom se izprašajmo, ali ni kak srd do koga v našem srcu, in iz srca mu odpustimo, in če smo komu krivico storili, spravimo se z njim. Tedaj odpuščanje, sprava in ljubezen do bližnjega — to so lepe čednosti, ki zaljšajo pravega kristjana, in ako jih bo Bog videl nad nami, potem bo tudi on nam naše grehe odpustil in bo naš milostljiv sodnik. Amen. J. Kerčon.

2. Potreba krščanske sprave.

Tako bo tudi moj nebeški Oče
vam storil, ako ne odpustite vsak-
teri svojemu bratu iz svojih src.

Mat. 18, 35.

Kralj, ki je delal račun s svojimi hlapci, je Bog. Hlapci njegovi smo mi vsi. Hlapec, ki je dolžan deset tisoč talentov, to je petnajst do dvajset milijonov goldinarjev po našem, kar je zares grozno velik dolg, je vsak grešnik. Ako grešnik spozna svoj velik dolg in se ga kesá, poklekne pred Gospodom in prosi odpuščenja in milosti, je usmiljeni Bog vselej pripravljen mu odpustiti, ali s tem pogojem, da tudi on svojemu bližnjemu odpusti mala zadolženja; ako pa grešni človek svojemu bližnjemu ne odpusti, tudi Bog njemu ne bo odpustil. To Jezus očitno in naravnost pové, ne samo v tej priliki, ampak tudi v družih priložnostih, rekoč: *Odpustite, in se vam bo odpustilo*. Razložiti vam hočem, kako potrebna je krščanska sprava.

Da je greh neizmerno velik dolg, spozna lahko že sama pamet, ako premisli, kdo je Bog, katerega človek razžali z grehom, in kaj je grešnik. Bog je najvišje bitje, začetnik in stvarnik vsega, kar je, tedaj gospod in kralj nebes in zemlje, kateremu mora biti vse pokorno. Človek je njegova stvar, ki mu je dolžan služiti, spoštovati, častiti in ga ubogati. Kaj bi vi rekli o hlapcu, ki se nič ne méni za svojega gospodarja, in mesto da bi storil to, kar mu je ukazal gospodar, gre pohajati, igrati, pijančevati? Kaj ne, da je hlapec nezvest in hudoben? Vsak človek je hlapec nebeškega gospodarja. Gospodar pravi: posvečuj praznike, pa človek si misli: ukazuj, kar hočeš, jaz hočem delati tudi o praznikih. Bog pravi: Ne prešestvuj! Človek pa se vendar valja v blatu nečistih grehov. Bog pravi: Ne kradi! Ali človek si misli: Zakaj bi si ne vzel tega ali onega, zakaj ne bi ogoljufal itd. Kdo poreče tedaj, da se to ne pravi Boga zaničevati?

Pa še bolje bomo spoznali velikost greha, ako premislimo njegove nasledke. Bog je ustvaril angele popolne, neizrečeno lepe in dobre. Lucifer in njegovi angeli pa so postali napuhnjeni, hoteli so biti Bogu enaki, kakor spričuje sv. pismo. En sam greh napuha so storili, in zavoljo enega samega greha jih je Bog iz nebes pahnil, in iz najlepših božjih stvari so postali najgrše spake. —

Beremo o svetnikih, katerim je bilo dano, videti hudiča, da so potem rekli: Hudič je tako neizrečeno grd, tako strašen, da je en sam pogled nanj zadosti, človeka umoriti. In kaj ga je naredilo tako strašno grdega? — Nesrečni greh.

Da še bolje spoznamo, kako strašen je greh, pomislimo le na naše prve stariše v raj. Raj je bil kraj nemotenega veselja in nekaljene sreče, kjer ni bilo ne mraza, ne vročine, ne vetrov, ne viharjev, in ničesar, kar bi bilo neprijetno njegovim prebivavcem. Adam in Eva sta bila popolna na duši in na telesu, nič jima ni manjkalo, srečna sta bila, karkoli se more reči. In ves njuni zarod bi bil ravno tako srečen, ako ne bi bila grešila. Ali ko ste prelomila božjo zapoved, sta izgubila srečni raj sebi in svojim mlajšim., postala sta nesrečna sama in vsi njuni potomci. Njuni greh je kriv, da moramo vsi umreti, da moramo prestajati toliko križev in nadlog, težav in bolečin. Pač strašen greh, ki je toliko zlega prinesel na svet!

Pa to še ni vse. Človek je od Boga zato ustvarjen, da Boga spozna, da mu služi; in da se enkrat večno zveliča. In glejte! Zadosti je en sam smrtni greh, da človek izgubi zveličanje, in da se vekomaj pogubi. In oh! Koliko jih je, ki so storili en sam smrtni greh, in Bog jih je takoj zavrgel v pekel! Ako je tebi, o grešnik! do sedaj prizanesel, imaš se zahvaliti njegovi veliki potrežljivosti.

In naposled: Kdo je Jezusa Kristusa, nedolžno Jagnje božje, neusmiljeno na križ pribil? Ali ne greh? *On je bil ranjen za voljo naših grehov, in potrj za voljo naših hudobij*, pravi prerok. (Iz. 53, 5)

Ako vse to prav dobro premislimo, je li čudo, da Jezus v današnji priliki greh primerja grozno velikemu dolgu blizo dvajset milijonov goldinarjev? In vendar, naj bo dolg še tako velik, naj ima človek še toliko grehov, vse to mu je pripravljen usmiljeni Bog odpustiti in mu tudi v resnici odpusti, ako le grešnik spozna svojo krivico in jo obžaluje, pred božjega namestnika poklekne in prosi za odpuščenje ter obljubi poboljšanje. *Ako bi bili vaši grehi kakor škrlat — govori prerok Izaija (I. 18), bodo beli kakor sneg; in ako bi bili rdeči kakor bager, bodo beli kakor volna.*

Oh! Kdo ne bi hvalil tako dobrega, tako usmiljenega Boga! Toda, eno reč on terja od nas, in ta je, da tudi mi svojim bližnjim odpustimo. *Zakaj ako ljudem odpustite njih grehe — s katerimi so se proti vam pregrešili — bo tudi vam vaš Oče ne-*

beški odpustil vaše pregrehe. Ako pa ne odpustite ljudem, tudi vaš Oče ne bo vam odpustil vaših pregreh. (Mat. 6, 14, 15.) In v resnici: kako je mogoče, da človek, ki svojemu bližnjemu ne odpusti, more moliti še o č e n a š? Je li mogoče, da moli: *Odpusti nam naše dolgé, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom!* Človek, ki noče odpustiti svojemu bližnjemu, pravi s temi desedami: Ne odpusti mi mojih grehov, ker tudi jaz ne odpustim svojemu sovražniku! In nikar ne recite, da je nemogoče odpustiti tistim, kateri so nas razžalili; Jezus je celo na križu molil za tiste, ki so ga križali, rekoč: *Oče, odpusti jim, saj ne vedó, kaj delajo!* In sveti Štefan je molil, ko so ga kamenjali, za svoje morivce: *Gospod! ne prištevaj jim tega greha!* In sveti Ciprijan je tistega, ki mu je imel glavo odsekati, postavil za dediča vsega svojega premoženja; toliko svetnikov in svetnic je molilo za svoje najhujše sovražnike: Kako more kdo reči, da mu je nemogoče, posnemati jih? Ni nemogoče, ne, akoravno utegne biti težko. Saj Bog nam nič nemogočega ne zapoveduje. Tedaj, ako kristjan svojemu sovražniku ne odpusti, kaže s tem, da noče, ne pa, da ne more odpustiti; in ker noče odpustiti, tudi Bog njemu ne bo odpustil.

Strašna je prigodba, katero nam je ohranila cerkvena zgodovina o nesrečnem duhovniku Sapriciju iz prvih časov krščanstva. Bilo je za časa rimskega cesarja Valerijana, da sta v Aziji živela dva dobra prijatelja, duhovnik Sapricij in pa Nicefor. Nekdaj sta si bila v neki zadevi nasprotna, in na mesto prijateljstva je stopilo hudo sovraštvo, tako da se nista mogla drug drugega videti. Za nekaj časa si je vendar Nicefor reč dobro premislil in spoznal, da se kristjano nikakor ne spodobi, svojega bližnjega sovražiti, ker je to Jezusovemu nauku naravnost nasproti. On tedaj obžaluje svoj greh in gre takoj k Sapriciju ga prosit odpuščanja in se z njim zopet pomirit. Ali nesrečni Sapricij ga še predse ni pustil. Nicefor ga je skušal omečiti s tem, da je druge ljudi pošiljal k Sapriciju, da bi mu odpustil. Ali Sapricij ostane le trdovraten in noče nič vedeti, ne slišati o odpuščanju. Kaj se zgodi? Začne se zopet preganjanje kristjanov, in Sapricija so vjeli kot kristjana, in so ga peljali pred oblastnika; oblastnik mu je z lepim in potem z grdim govoril in žugal, naj zataji svojo vero, sicer bo moral umreti. Sapricij pa ostane stanoviten v veri, in tedaj so ga djali na tezavnico in ga začeli mučiti. Sapricij pa ostane stanoviten. Zato je bil obsojen v smrt. Ko je Nicefor to zvedel, se je takoj razveselil, ker si je mislil: Sapricij, sedaj Kristusov mučenik, mi ne bo odrekel odpuščanja. Tedaj gre in se postavi na pot, po kateri so imeli Sapricija peljati v smrt. Kadar ga Nicefor zagleda, teče k njemu, vrže se mu k nogam in ga za božjo voljo prosi,

naj mu vsaj zdaj odpusti. Ali, glejte čudo! Sapricij tudi tukaj noče odpustiti. Zavoljo tega pa mu je Bog odtegnil pomoč svoje milosti. Ko je namreč prišel do mesta, kjer mu je imela biti glava odsekana, zataji Kristusa, in se tako reši smrti. Ko Nicefor to vidi, zavpije: Tudi jaz sem kristjan; umorite mene mesto njega, ki je zatajil Jezusa. In tako se je tudi zgodilo. Sveti Nicefor je bil zavoljo vere v Jezusa Kristusa umorjen in je postal svet mučenik; nesrečni Sapricij pa, ker ni hotel odpustiti, je zgubil krono mučeništva, katero je imel že skoraj na glavi.

Ljubi moji! odpustimo iz srca vsem, ki nas razžalijo, ali se kakorkoli proti nam pregreše, molimo zanje, ne imejmo jeze v srcu; in Bog bo gotovo tudi nam odpustil. Amen. † I. Strés.

3. Usmiljeno Srce Jezusovo — neusmiljeno srce hlapčevo.

Hudobni hlapec, ves dolg sem ti odpustil, ker si me prosil.

Mat. 18, 32.

Kralj je Jezus Kristus, hlapec ali dekla je pa vsak človek; to si ti, ki Bogu služiš. Priden hlapec, pridna dekla zasluži marsikateri groš, ničvreden hlapec in malopridna dekla pa se še v dobri službi zadolžita, in ko stopi iz službe, še poštene suknje nima ali dobrega robca.

I. Usmiljeno Srce Jezusovo. — Kralj, ki je šel v nebesa, da tam prevzame kraljestvo in je kralj nebes in zemlje, to je tedaj — Jezus Kristus. To je pač usmiljen kralj. Odkod pa vemo to?

a) ker tukaj dela račun s hlapcem, ki se je pri njem zadolžil. Bog bi lahko grešniku smrt poslal in ga potem sodil ter tudi obsodil kakor pravični sodnik. Tega pa Jezus ne stori, ampak že tukaj s teboj računi. Kdaj? V spovednici! Kolikokrat? Kolikokrat hlapec hoče!

O usmiljeno Srce Jezusovo, ki zdaj dela račun, ko še lahko plačamo, ko zbrišemo dolg s solzami ali ga plačamo s krvjo Jezusovo, „cuius una stilla salvum facere totum mundum quit ab omni scelere“.

b) Ker mu tukaj lahko odpusti *Ker si me prosil, sem ti odpustil ves dolg.* „Nunc dies salutis.“

Tako blago in usmiljeno je Srce Jezusovo! Samo poklekneš in prosiš in poveš, koliko si dolžan, in Jezus ti vse odpusti — in tudi dobra dela oživijo. Kako lahko se tukaj plača dolg, četudi desettisoč talentov, tam v večnosti pa nič več, ne beliča, vse se mora odslužiti. Zato pridni kristjani radi gredó k spovedi ter se zvesto in natanko izpovedó; nič ne zatajijo, ker vedó, da ljubi Bog vse odpusti. Največjega dolga se najprej iznebijo, potem pa drugega, da je vest čista kot zrcalo, bela kakor sneg.

II. Neusmiljeno srce hlapčevo. *Ko se je vračal na svoj dom, našel je ta hlapec enega ismed svojih sohlapcev* itd. (v. 28. sl.)

Najprej povejmo, kdo so sohlapci naši, ki Jezusu vse povejo. To so angeli, ki jih je Bog tudi zato ustvaril, da mu služijo. Iz katekizma veste, da je Bog človeka zato ustvaril, „da mu služi“; angele pa tudi zato, „da mu služijo“. Angeli služijo Bogu z veseljem. Nič ni angelu podoben tisti človek, kateri se spravlja na delo za Boga kakor meгла, če ni nobenega vetra, da bi jo porinil.

Ali je imel neusmiljeno srce ta hlapec! Sto denarjev! V enem tednu, morebiti v enem dnevu bi si zaslužil, da bi mu vrnil teh par krajcarjev — pa ne! Noče čakati! Človek bi mislil, da bo to kaj ganilo njegovo srce, ker je malo prej gospod njemu odpustil desettisoč talentov, — pa nič! O to je neusmiljeno srce, hudobno srce, trdo kakor kamen, mrzlo kot led! Črna, nehvaležna duša!

Zdaj vas pa vprašam: ima li Jezus tudi zdaj takšnih hlapcev, ki pač vedno tirjajo in prosijo, naj jim odpusti, sami pa nič ne morejo spregledati svojemu bližnjemu? O, je več takih.

Včasih te razžali tvoj bližnji, tvoj sodrug ali tvoja vrstnica, tvoj sosed, tvoja soseda — morebiti z eno besedo, z enim pogledom, s svojim obnašanjem. Dostikrat te niti ne misli razžaliti, in vendar — kako težko odpustiš! Ne daviš ravno svojega bližnjega, ki te je razžalil — čeprav se tudi to češče zgodi! — a lepe besede nimaš več za njega, vsaka je ostra kakor meč; oko je oblačno in temno, ni prijaznega pogleda, v srcu pa kipí jeza, kolikorkrat ti pride naproti žalivec. In ta srd se tako skriva kakor kača v grmovju, in ko že misliš, da si premagal in umoril to kačo, naenkrat začne zopet sikati, ko zagledaš bližnjega, ki te je razžalil. Ali kakor ogenj je pod pepelom, pa potegne najmanjši

vetrič, in že zopet vsplapola. Od daleč se ogiblješ neljubega bližnjega, kakor bi bil gobav.

Vprašam vas, ali se to spodobi? Tebi Jezus tolikokrat in tako dosti odpusti, ti pa ne moreš pozabiti sto denarjev?! Tudi tebe Jezus vprašuje: *Ves dolg sem ti odpustil, ali bi se ne spodobilo...*

Kaj storiti? Nesi svoje mrzlo srce tje k usmiljenemu Srcu Jezusovemu ter ga tam ogrej; in ko se bo tam napilo božje ljubezni ter bo postalo toplo, potem boš lahko odpustil svojemu bližnjemu. Amen.

Dr. I. Križanič l. 1893. — Priobčil Fr. St.

Praznik cerkvenega posvečevanja.

1. Hodi pred mojim obličjem in bodi popoln.

Hodi pred mojim obličjem in bodi popoln. I. Moz. 17, 1.

Jako dober pripomoček, da napredujemo v krščanskih čednostih, je oni, katerega je Bog sam omenil očaku Abrahamu že v starem zakonu rekoč: *Hodi pred menoj in bodi popoln*. S temi besedami je hotel Gospod reči: Spominjaj se pogosto, da v svoji mogočnosti napolnjujem nebo in zemljo, da sem povsod pričujoč, da poznam srca vseh in da mi ne more biti prikrita nobena stvar. Ta misel, da hodiš pred obličjem svojega Boga, te bo obvarovala vsega, kar mene žali in te bo napeljevala na vse, kar je meni dopadljivo in tebe izpopolnjuje. *Hodi pred menoj in bodi popoln!* — Dragi v Gospodu, danes obhajamo praznik posvečevanja vseh cerkva. S stolpov mnogih cerkva vihrajo belo rdeča bandera v znamenje veselja, da so naše cerkve res božji hrami, kjer biva resnično živi, najsvetejši Bog. Da, o naših svetiščih veljajo svetopisemske besede: *Kako strašen je ta kraj, tukaj ni drugega kakor hiša božja in vrata nebeška!* — Toda če je Bog prav posebno navzoč v cerkvi, kjer si je izvolil prestol, da tu kraljuje bistveno v vsi svoji svetosti in mogočnosti, je pa vendar tudi vsled svoje vsegapičujočnosti navzoč povsod. Da, na svetu ni kraja, kjer Bog ne bi bil, in resnične so besede kralja Davida, ki pravi: *Kam pojdem pred tvojim duhom in kam pobešim*

pred tvojim obličjem? Ako bi šel v nebo, si ti ondi, ako bi se podal v pekel, si tukaj. Ako bi vsel zarjine peruti in bi prebival na kraju morja, bi me tudi tja peljala tvoja roka in me držala tvoja desnica. (Ps. 139, 7—10.) Če je tedaj Bog ukazal Abrahamu: *Hodi pred menoj in bodi popoln*, je le zahteval, da bi se vedno in povsod zavedal božje navzočnosti. — Dragi v Gospodu, to velja tudi nam. Spominjati se moramo pogosto tudi zunaj cerkve: Božje oko me vidi in povsod stojim pred njegovim sv. obličjem. Da bi se vsi te prekornostne pobožne vaje poprijeli in se vsi z njeno pomočjo zveličali, zato hočemo danes preiščevati pomen Gospodovih besedi: *Hodi pred mojim obličjem in bodi popoln.*

1. Neki gospod je vprašal majhnega pastirčka rekoč: Deček, če mi poveš, kje je Bog, ti dam jabelko. Deček malo pomisli ter se odreže: Gospod, jaz vam pa dam dva, če mi poveste, kje ga ni. — Ne bo sicer vsak otrok tako bistroumno in modro odgovoril kakor ta deček, vendar pa ste tudi vi že kot majhni otroci vedeli odgovor na prejšnje vprašanje, če ste rekli: Bog je v nebesih in na zemlji, Bog je povsod. In če so vas vprašali: Ali Bog vse vé? — ste nemudoma odgovorili: Da, on vse vé, on vidi tudi naše najskrivnejše misli. Tako ste govorili že kot majhni otroci, toda ali ste tudi razumeli, kar ste govorili? Ali ste sploh kedaj preiščevali to resnico? Bog je povsod in Bog vse vé? Glejte, to se pravi, da ni kraja, kjer bil ne bil neskončni Bog. On je v palačah bogatinov in v kočah revežev, njegovo oko gleda brezskrbno življenje posvetnjakov in trudapolno delo trpinov. Bog je pri nas ob belem dnevu, a Bog nas tudi ne zapusti v temni noči in jutranja zarja ga zopet najde pri nas. Božja vsega-pričujočnost nas obdaja povsod, kakor obdajajo valovi brezmejnega morja kamen, ki se potaplja v globočini. Pojdite kamorkoli, Bogu se ne morete odtegniti. Odkar ste na svetu, vas je gledalo neprenehoma božje oko, karkoli ste storili, je videl tudi on, karkoli ste gledali, slišali, govorili — slišal in videl je tudi on. On je bral v vaših srcih, o grešniki, vse nečiste misli in vse nesramne želje, on je slišal brezbožne pogovore in zapeljive besede, on vé tudi za tiste skrivne, morda že davno storjene grehe, pri katerih vas rdečica oblije, če samo mislite nanje, in katere ste tako skrbno skrivali pred svetom. — Toda Bog gleda tudi vas, pobožne duše, on vidi vaše svete misli in želje, on pozna vaša

dobra dela, če jih tudi skrbno skrivate pred svetom, on sliši vaše spodbudne govore in modre nauke, s katerimi svetujete drugim. Vse to gleda in pozna Bog precej, kakor hitro se zgodi. Bog je vsega pričujoč in vse vé, to je resnica, ki se ne dá tajiti.

Toda „hoditi pred božjim obličjem“ se ne pravi samo misliti, pogosto misliti, kako vas gleda Bog, ampak vi morate v svojem srcu obuditi tudi one občutke, ki sledijo iz te resnice; in to so občutki ponižnosti in občudovanja, občutki strahu in upanja, občutki hvaležnosti in otroške ljubezni. Če pomislite, da je Bog, ki vas povsod obdaja, ravno tisti mogočni, sveti Bog, ki je rekel svetlobi: Bodi! in bilo je svetlo; ki je zapovedal zemlji, naj rodi drevje in zelišča, in zgodilo se je tako, ki je razprostrl obnebje nad nami in ga okrasil z brezštevilnimi zvezdami; če pomislite, da vas gleda vedno ravno tisti vsemogočni Bog, — ali ne boste čutili prav živo svoje revščine in odvisnosti, in polnilo se vam bo srce občudovanja rekoč: *Velik in mogočen si ti, o Bog, in čudovito je tvoje ime; kdo je tebi enak?* — In če pomislite, da je oni, ki vas gleda, ravno tisti Bog, ki je ob času vesoljnega potopa zapovedal vodam v oblakih in studencem pod zemljo, naj pokrijejo zemeljsko površje ter pokončajo pregrešni človeški rod, da je to ravno tisti Bog, ki je iztegnil svojo roko, in nebo je dežilo žveplo in ogenj in je pokončalo pregrešni mesti Sodomo in Gomore; da je to tisti Bog, ki je vstvaril večne kazni v peklu za tiste, ki ga žalijo; če pomislite, da ta strašno veličastni Bog tudi vas in vaše grešno početje gleda in povsod opazuje, vprašam, ali vas ne bo pretresel strah, ali ne bote trepetaje vskliknili: *O kako strašna je tvoja sodba, moj Bog, kako strašno je pasti v tvoje roke!* Ne poteptaj, ne pokončaj me v svoji jezi! — In če zopet pomislite, da je oni, čegar oko vas gleda, Bog usmiljenja in ljubezni, ki še nikdar ni zavrgl človeka spokornega in ponižnega srca, ali ne bo up in tolažba napolnila vaše duše, ali ne boste vzdihnili: Zakaj si žalostna, duša moja, zakaj trepetaj in se bojiš, ko zapaziš na sebi brezštevilne grehe? O duša moja, ni se ti treba bati, če le svoje grehe obžaluješ, zaupaj na Gospoda, zakaj tvoj stvarnik in Gospod je Bog ljubezni in usmiljenja! — In če zopet pomislite, da je oni, ki hodite pred njegovim obličjem, ravno tisti Bog, ki vas je ustvaril zato, da se enkrat z njim radujete in veselite v brezmejnem veselju, oni, ki vam je pripravil krasno krono za vaša dobra dela, oni, ki vam pomaga v dušnem boju s svojo milostjo, da morete tudi doseči to krono,

o potem vas mora hvaležnost, veselje in ljubezen prešiniti, vsklikniti morate: Kdo mi poda peroti, da se dvigne moja duša iz te solzne doline tja gor v večno jasne višave, kjer prebiva moj Bog; kedaj bom gledal svojega Boga od obličja do obličja in ga vžival brez konca? —

2. Božjo navzočnost vedno pred očmi imeti in obenem v srcu obuditi občutke, ki sledijo iz tega, da je Bog povsod, občutke hvaležnosti, občudovanja, strahu božjega in ljubezni, to vse storiti, se pravi hoditi pred božjim obličjem. Premišljajmo še: Kako naj nam postane ta pobožna vaja naša vsakdanja navada. V resnici ni nič tako lahkega, kakor ravno ta vaja, ki nam prihaja takorekoč sama od sebe v navado, če se je le hočemo resno poprijeti. Treba je, da pogosto mislimo na Boga, da nas stvari, ki nas krog in krog obdajajo, na Boga spominjajo, da ona čuvstva, ki jih v srcu čutimo, izražamo tudi z besedo in v kratkih vzdihljeh. —

Sv. Frančišek Ser je šel nekdam z redovnim bratom v najhujši vročini po peščenem polju. Daleč okrog ni bilo sence, in solnce je tako neusmiljeno pripekalo, in pot je bila tako težavna, da sta bila oba zelo utrujena. Ko prideta po dolgi hoji do necega drevesa, poleg katerega je izviral majhen studenček, se veselo vsedeta v senco. Brat vzame iz žepa nekaj trdih skorjic kruha, jih pomoči v vodo ter jih ponudi Frančišku. Svetnik vzame in molče prične povživati borno kosilce. Kako se pa začudi brat, ko zagleda debele solze v očeh svetnikovih, ki je zrl ves zamaknjen v nebo. Vpraša ga torej: „Zakaj se pa jočeš, ljubi oče, zakaj si žalosten?“ „O nisem žalosten“, mu odgovori svetnik, „marveč ginjen sem zaradi prevelike božje ljubezni. Glej, od vekomaj je vedel ljubi Bog, da bova midva prišla vsa utrujena po tem polju in da bova potrebna počitka in okrepčila. Zato je iz ljubezni do naju vstvaril to drevo, ki nam dajo senco, in ta studenček, ki naju okrepča. Ali ni ljubezen božja neizmerno velika?“ —

Tako je imel ta ljubeznivi svetnik vedno pred očmi dobrega Boga in najbolj vsakdanje reči, pri katerih drugi nič ne mislijo, so ga spominjale Boga. O posnemajmo ga v hoji pred božjim obličjem, saj je ta hoja tako prijetna in sladka. Če vam kdo skazuje dobrote, se podaste k njemu, ter mu izražate z besedami svojo hvaležnost. Kar govorite pri takih prilikah svojim dobrotnikom, to recite tudi Bogu. Pomislite naprimer, koliko kapljic dežja in koliko solčnih žarkov je bilo treba za košček kruha, ki ga povzijete in kdo jih je dal? — Če koga ljubite, vam pridejo same od sebe prijazne, ljubeznive besede na usta. Kar pri

takih prilikah govorite, to povejte tudi Bogu in bodite prepričani on vas sliši. Nikar ne mislite, da je treba rabiti umetno sestavljenih izrazov in besedi, kadar se pogovarjate z Bogom. Najlepša in Bogu najbolj dopadljiva molitev je ona, ako rokodelec ali delavec s preprostimi besedami, kakor mu ravno pridejo iz srca, med svojim delom kratko k Bogu vzdihne rekoč: O moj Bog jaz Te ljubim, jaz Te častim in Ti darujem delo svojih rok. Naj bo vse storjeno Tebi v čast! — Taka kratka in jedrnata molitev je Bogu bolj všeč, kakor vse tiste dolge, umetno sestavljene molitvice, ki se nahajajo tuintam v knjižicah, in sicer zato, ker prihaja ta molitev iz srca. Le tolaži se ubogi, priprosti rokodelec, delavec ali posel, glej, če prav ne znaš brati in se ne znaš umetno pogovarjati z gospôdo, razume te pa ljubi Bog, kadar se z njim pogovarjaš. Bog razume tvojo priprosto molitev, zato govôri z njim kakor si navajen govoriti s starim prijateljem, katerega prosiš kako dobroto, saj pravi nebeški učenik sam, da, ako molimo, ni treba delati veliko besed. Pogovarjajte se z ljubim Bogom, kakor bi se pogovarjali s človekom, ki vas ljubi in kateremu smete vse zaupati. Mislite si, da ste čisto blizu pri Bogu, da sliši vsako vaših besed in razodevajte mu vse svoje veselje in svojo žalost, svojo srečo in nesrečo; govorite z njim o svoji družini, o svojih stiskah in nadlogah. Karkoli bi razodeli prijatelju, kateremu smete vse zaupati, to razodevajte Bogu. Če vas stiska revščina in si mislite iskati tolažbe pri kakem prijatelju, o obrnite se najprej do Boga, ki vas povsod obdaja, in recite: O moj Bog, glej, kolika nesreča me je zadela, kako mi je hudo pri srcu, kako sem ves pobit in žalosten, kaj bo z menoj? Pomagaj mi, dobrotljivi oče, in nikar me ne zapusti! — Potem razložite Bogu vse svoje skrbi, zakaj če prav Bog za vse to vé, mu je vendar dopadljivo, če vse to še enkrat sliši iz vaših ust. — Tako se pogovarjate z Bogom, to je notranja molitev, ki ima še prednost, da lahko molimo in še drugi ne vedó zato, ker ni treba kazati po vnanje, da molimo. Notranja molitev so oni pobožni vzdihljeji, onn tiho pogovarjanje z Bogom, katero lahko združimo z vsakim delom in opraviлом, ona molitev, katero lahko molimo tudi sredi vesele družbe, tudi s klobukom na glavi, zakaj Bog gleda pri tej molitvi v prvi vrsti na srce. —

Tako živeti tesno združen z ljubim Bogom se pravi „hoditi pred božjim obličjem“. Vsako jutro precej, ko vstanete, spominjajte se božje navzočnosti. Vaša prva molitev zjutraj naj bo:

Verujem, o moj Bog, da si bil tudi po noči pri meni, in da me ne boš zapustil tudi za trenutek ne čez dan. Ti boš vse videl, karkoli bom storil, ti boš vse slišal, karkoli bom govoril. Zato te prosim, daj mi milost, da se bom vedno spominjal tvoje svete pričujočnosti, da ne bom nič tacega storil, kar ne bi smelo videti tvoje sveto oko. — In če ste čez dan pri svojem delu, pri svojem vsakdanjem opravilu, spominjajte se tega, kar ste molili zjutraj in mislite na pričujočega Boga. Kadar pa ste sami, pokleknite za trenutek pred Gospodom neba in zemlje, molite ga, zakaj on je pričujoč in vas vidi, in če ga ne morete čez dan tako počastiti, vsaj zvečer, predno se vležete k počitku, povzdignite svoje oči k Bogu in recite: O Gospod, sedaj hočem v miru počivati. zakaj ti ostaneš pri meni. Tvoja roka je nad menoj in me varuje. O kako srečen sem pod tvojim varstvom!

Na ta način, ljubi moji, vam bo hoja pred Bogom postala navada. Spoznali boste sami, kako mirno, sladko in prijetno je tako življenje; spoznali boste, da takega miru, kakor ga boste potem uživali, ne more dati svet, ker Bog je skrnil modrim tega sveta to, kar tako obilno razodeva in podeluje tistim, ki ga iščejo s preprostim srcem. Amen.

J. Renier.

2. Župnijska cerkev.

Danes je tej hiši zveličanje došlo.

Luk. 19, 9.

Ko je Jezus spričal svoje božje poslanstvo ne le s svojimi nebeškimi nauki in z modrostjo svojo, ampak še zlasti s čudeži, je zaslovelo njegovo ime po vseh judejskih pokrajinah. Tudi bogati cestninar Cahej je veliko slišal o njegovih čudežih, zlasti to, da je ravno sedaj na potu proti Jerihi ozdravil slepega, ob potu vbogajme prosečega siromaka. Srčno ga zaželi videti. Ker ga pa vsepovsod spremlja velika množica, da do njega ne more, in je bil majhne postave, zleze na divje figovo drevo, kjer ima Jezus mimo iti. Jezus tje prišedši se ozre nanj in mu prijazno reče: *Cahej, stopi doli, ker danes moram v tvoji hiši ostati.* Cahej po tej milosti in prijaznosti Jezusovi ves ginjen, ga vesel sprejme in mu razodene svoje skesano srce in sklep poboljšanja, rekoč: *Glej, Gospod! polovico svojega imetja dam ubogim; in če*

sem koga kaj ogoljufal, povrnem čveterno. To voljno srce in sklep poboljšanja pohvali Jezus nad Cahejem, ko reče svojim spremljevalcem: *Danes je tej hiši zveličanje došlo*, ker se je namreč grešnik spreobrnil in postal veren sin Abrahamov. Da, v resnici je Cahejevi hiši došlo zveličanje, ker se je Jezus, Sin, božji, ponižal stopiti pod njegovo streho.

Ljubi moji! ako je pa Cahejevi hiši, ker je Jezus šel pod njegovo streho, došlo zveličanje, koliko več sreče, blagoslova in zveličanja dojde onim hišam, v katerih ne ostane Jezus samo eno uro ali en dan, ampak si jih je mej nami izvolil za svoja stanovitna prebivališča! — In te hiše so vzlasti naše farne cerkve. V njih nam Jezus deli toliko dobrot in milosti, kakor sicer nikjer drugod. Zato premišljujmo danes ob kratkem: 1. katere milosti in dobrote prejemo od župnijskih cerkvâ, in 2. kako se moramo zategadelj s častitljivostjo in pobožnostjo v njih vêsti.

1. Župnijska cerkev, ljubi moji, nam je takorekoč vseskozi dobra mati, ki od našega rojstva in celo do naše smrti, da, še v večnosti ljubeznivo za nas skrbi in nam deli milosti in svoje dobrote. Zakaj komaj smo ugledali luč sveta, so nas zanesli v farno cerkev, kjer smo prejeli luč sv. vere, bili očiščeni izvirnega greha in prerajeni in posvečeni v otroke božje in dediče nebeškega kraljestva. Kaj ne, srečen je prvorojeni kraljev ali cesarjev sin, ker ima za očetom postati naslednik in dedič njegove krone in njegovega vladarskega prestola. A še brez vse primere bolj srečen je vsak izmeje nas, ki je krščen, ker s tem postane otrok božji in dedič nebeškega kraljestva in vsega njegovega neizmerne veličastva.

Ko smo nekoliko odrastli in so nam jele žugati nevarnosti za čednost in zveličanje, smo prejeli že zopet v župnijskih cerkvah po molitvi, po pokladanju škofovih rok in mazilom svete krizme potrjenje v veri, da naj resnice sv. vere neustrašeno pred vsem svetom spoznavamo, spričujemo in po njih živimo.

Vendar kljub temu posvečenju v zakramentu sv. krsta in potrjenju v zakramentu svete birme smo se dali, zapeljani od spâčene nature in hudobnih zgledov sveta, odvrniti od dobrega. Če smo bili pa tako nesrečni, da smo zapravili ljubezen in milost božjo, kam drugam smo se kot grešniki zatekli, kakor le zopet v župnijsko cerkev, k svoji dobri materi, kjer smo bili ljubeznivo

sprejeti in v zakramentu svete pokore zopet vseh po sv. krstu storjenih grehov očiščeni in nazaj postavljeni v vse zgubljene pravice do nebes? In ko je naše srce v dobrem prihajalo mrzlo in mlačno, ko je naša gorečnost in ljubezen do Boga pojemala, je bila farna cerkev, kjer smo se pokrepčali na ognjišču božje ljubezni v zakramentu sv. Rešnjega Telesa in se ogreli in poživili z angelskim kruhom. Tukaj pri mizi Gospodovi prejmejo imoviti in ubogi Jezusa v podobi kruha kot Boga in človeka z dušo in telesom, s krvjo in z mesom. Ta nebeška jed nas kreпча in poživlja, da moremo v dobrem stanovitni ostati in nad skušnjavami zmagovati in se varovati povratkov v greh.

Ta Jezus pa, ki ga tukaj prejemamo v zakramentu svetega Rešnjega Telesa, stanuje v naših farnih cerkvah vedno mej nami in se na oltarjih vsak dan za nas daruje svojemu nebeškemu Očetu. Tu molijo naši duhovni za nas vsak dan in priporočajo Bogu vaše in vaših pokojnih starišev in bratov in sester dušne in telesne potrebe. Če nas Bog obišče s sušo, z močo in točo, s kugo, lakoto ali vojsko, tukaj v župnijsko cerkev pred njegov sedež v tabernaklju se zaupljivo zatekamo, kakor nam je sam priporočal, rekoč: *Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil* (Mat. 11, 28.) — Tukaj prejmete pouk v krščanskih resnicah, svarjenje v pregrehah, tolažbo v žalosti in trpljenju; tukaj slišite besede večnega življenja, ravno te, ki jih je Jezus Kristus učil in so jih njegovi apostoli oznanjali. Tu prejmete spodbadanje k ljubezni do Boga in do bližnjega, k zvestemu spolnovanju božjih in cerkvenih zapovedi in k spolnovanju svojih stanovskih dolžnosti. Tu se vam kaže grdobja in kazen greha ter lepota in plačilo čednosti na tem in na unem svetu.

V farnih cerkvah se potrjujejo in blagoslavljuje vaše zakonske zveze, od katerih je zavisna vaša časna sreča in vaše zveličanje. Tukaj si zakonski obetate nasprotno ljubezen in zvestobo, nasprotno potrpežljivost, odjenljivost, odkritosrčnost in edinost. Tu vam Bog deli svojo milost in svoj blagoslov, da morete svoje svete dolžnosti zvesto spolnovati in zveličati sebe in vso svojo hišo.

Farna cerkev skrbi poslednjič za vas, kadar vas huda in nevarna bolezen položi na smrtno postelj. Ona je, ki pošlje k vam mašnika svete cerkve s tolažbo in nebeškimi pokrepčili. Previdi vas s sv. zakramenti za umirajoče, da ali z božjo pomočjo ali ozdravite ali pa z Bogom spravljeni srečno umrjete. Dà, še

celó po smrti ne neha župnijska cerkev vam dobrote deliti; zakaj tukaj se blagoslavlja vaši telesni ostanki, tukaj zagrebljejo v blagoslovljeno zemljo, na njenih prostorih počivajo in trohné vaša trupla do sodnjega dné; tukaj se, ko so vaše kosti že davno prah in pepel, opravljajo molitve in daritev svete maše za vaš večni mir in pokoj; in naj je kdo še tako reven, pri daritvah sv. maše ni nihče pozabljen, če se je le v občestvu vernih ločil s tega sveta. — Glejte, vse te dobrote prejimate od svoje župnijske cerkve, ki je torej v resnici vaša dobra duhovna mati. — Svoje hvaležnosti za vse te duhovne dobrote in milosti pa jej ne bote le s tem skazovali, ako le pripomorete s kakimi prispevki za njene zunanje potrebščine, njeno opravo, svečavo, obleko in za njeno lepoto in olepšavo, ampak še posebno jej bote hvaležni s tem, ako se:

2. na tem svetem kraju tako obnašate, kakor to zahteva božja pričujočnost in svetost tega kraja.

Kadar torej stopite v božjo hišo, spomnite se, da stojite pred Kraljem vseh kraljev, pred Gospodom nebes in zemlje, pred zapovedovalcem čez življenje in smrt — zraven pa pred najboljšim in najljubeznivšim Očetom, ki čaka pripravljen, zaslišati vaše prošnje in vaše pritožbe v vsakdanjih revah in nadlogah. S kolikim spoštovanjem, s koliko častitljivostjo in pobožnostjo se torej spodobi tukaj poklekniti in Jezusa kot svojega Boga in Gospoda moliti. Zato naj tukaj nehajo vse predrzne in ošabne misli, vse oziranje in razgovarjanje, vse posmehovanje in nespodobno obnašanje, vse misli in skrbi za posvetna dela in opravila naj ostanejo zunaj cerkve. Zakaj četudi Jezus dandanes ne izganja oskrunkovalcev božje hiše z bičem, kakor je to storil v jeruzalemskem templu, vendar zategadelj božja kazen ne izostane. Za takega, ki bi se imel v božji hiši nespodobno vesti, zunaj cerkve ostajati, in kdor ne mara Bogu v molitvi potožiti svojih dušnih in telesnih potreb, je bolje, da doma ostane in ne sramotí božje hiše in ne daje pohujšanja.

Da pa spolnujete svojo krščansko dolžnost, treba je, da ste ob vseh nedeljah in zapovedanih praznikih, razun v bolezni ali v drugi veliki sili, pri sv. maši in pridigi, in pri popoldanji službi božji, in sicer s častitljivostjo in pobožnostjo. Daritev svete maše, božja beseda v pridigah in krščanskih naukih, molitev, prejemanje sv. zakramentov, pobožno premišljevanje in petje je za človeško

dušo to, kar je kruh za telo. Brez telesnega kruha slabí in umira telo, brez duhovnega kruha slabí in umira naša duša. Kakor torej skrbite za telesni kruh, tako skrbite za hrano in za živež svoje duše. Spominjajte se vselej pri daritvi sv. maše, da je ona spomin tiste krvave daritve, katero je Kristus za nas grešnike na svetem križu opravil, in da se pri vsaki sveti maši Kristus ravno tako, kakor nekdaj na Kalvariji, za nas daruje svojemu nebeškemu Očetu. Med molitvijo žalostnega dela sv. rožnega venca se torej postavite v mislih na Kalvarijo pod Kristusov križ, obudite srčno kesanje nad svojimi grehi in sklep poboljšanja in potožite mu vse svoje reve in nadloge, in tudi vi bote, kakor kedaj Marija Magdalena pri Jezusovih nogah ali pa desni razbojnik na križu, prejeli tolažbo in uslišanje svojih prošenj. Pridige in krščanski nauki pa naj vam bodo glas božji iz nebes, glas njegove trobente iz Sinajske gore, po besedah Kristusovih: *Kdor vas posluša, mene posluša.* (Luk. 10, 6.)

Bodite Bogu za svojo župnijsko cerkev, daritev svete maše, božjo besedo itd. hvaležni s tem, da božjo besedo ne le poslušate, ampak tudi v srcu ohranite in po njej živite, ter da obrodi pri vas stoterni sad, sad večnega zveličanja. Amen. † M. Torkar.

Triindvajseta nedelja po Binkoštih.

1. Smrt pravičnega.

Deklica ni mrtva, ampak spi. —
Mat. 9, 24.

V potu svojega obraza boš kruh jedel, dokler se ne povrneš v zemljo, iz katere si vset (I. Mojz. 3. 19.), tako je Bog rekel Adamu, ko je prestopil njegovo postavo in jedel od prepovedanega sadu. In res, od tistega časa pa do današnjega dne leži neizmerno gorje nad vsem človeškim rodом. Od takrat pa do danes leži težak jarem nad Adamovimi otroci; noben spol, noben stan, nobena starost ni izvzeta. Kdo bi pač mogel naštetiti vse trpljenje, kateremu smo vsi podvrženi na duši in telesu. Prva in najhujša kazen za greh je bila, da mora naše telo umreti. *Prah si in v prah se boš povrnil*, je rekel Bog Adamu. In koliko trpi človeško telo od dela in truda, od revščine in pomanjkanja;

zdaj ga nadleguje lakota, zdaj žeja; po zimi trpi od mraza, po letu od vročine, in vrhutega ga še trpinčijo razne bolečine in bolezni. O kako revno je človeško telo! In kaj še-le človek trpi na duši! Nevolja, jeza, žalost, skrb, strah, vse te reči naša duša skoraj vsak dan občuti. Zares resnico je govoril pobožni Job, ko je rekel: *Vojska je človekovo življenje na zemlji; in njegovi dnevi so kakor najemnikovi dnevi.* (Job. 7. 1.) *Malo časa živi in je s mnogimi nadlogami obdan.* (Job. 14, 1.) In zopet drugje pravi sv. pismo: *Vsi dnevi človeka so polni bolečin in nadlog.* (Prid. 2, 23.) Koliko časa pa mora človek prenašati to trpljenje na duši in telesu, kedaj je rešen teh nadlog? Še-le s smrtjo. Saj je Bog rekel Adamu: *V potu svojega obraza boš kruh jedel, dokler se ne povrneš v zemljo, iz katere si vzel.* Smrt konča vse bolečine in trpljenje, smrt odreši človeka vseh rev in nadlog ter ga popelje v nebesa, kjer ni nobenega trpljenja, nobene skrbi. Pa tako srečo s smrtjo ne dobi vsak človek, ampak le dober in pravičen kristijan. Za grešnika je smrt strašna, ker ga iz časnega trpljenja pahne v večno trpljenje. Le pravični se sme smrti veseliti in jo želeti, zanj je smrt vesela. In zato tudi sv. pismo primerja smrt pravičnega spanju. In Jezus sam je rekel v današnjem evangeliju o deklici, ki je v resnici umrla: *Deklica ni mrtva, ampak spi.* In kakor se zvečer truden delavec, ki je ves dan delal, veseli spanja in počitka, tako se veseli dober kristijan smrti. O tej smrti, o smrti pravičnega hočem danes govoriti in vam pokazati, da je zanj vesela, ako pogleda v preteklost, ali pa v prihodnost.

I. Vsak človek se boji smrti in skoraj vsakemu se zdi žalostno in strašno umreti. Pravičnemu kristijanu pa ni treba tega strahu, ampak on sme z veseljem umreti; ničesar se mu ni bati, če na svoji smrtni postelji premišljuje svoje preteklo življenje. Bolj ko mu telesne moči pešajo, tem bolj namreč misli in premišljuje, kako je živel. In ko tako leži na smrtni postelji, tedaj se spomni na vse težave, katere je moral prestati, in na nevarnosti in skušnjave, ki so ga obdajale. In zdaj je vse končano! Kakor je Jezus, ko je na križu umiral, zaklical: *Dopolnjeno je!* — tako tudi pravičen kristijan lahko pravi: *Dopolnjeno je, končano je!* Koliko se je trudil v svojem življenju, kako je delal dostikrat v potu svojega obraza, da bi sebe in svojo družino preživel, kako se je cel teden od jutra do večera trudil, da bi zaslužil za

vsakdanji kruh; in zdaj je končano! Zdaj je prišel zanj pravi delopust, zdaj se lahko odpočije od svojega trpljenja. In zdaj se spomni besed Jezusovih: *Ako hoče kdo za menoj priti, naj zataji samega sebe, in naj vsame svoj križ in naj hodi za menoj.* (Mat. 16, 24.) Na smrtni postelji vidi, da je bilo skoraj celo njegovo življenje trpljenje, tu vidi, da je res, kar pravi sveti apostol Pavel: *S Kristusom moramo trpeti, ako hočemo, da bomo tudi š njim poveljani* (Rim. 8, 17.), in z istim apostolom lahko veselo vsklikne: *Dobro sem se vojskoval, tek dokončal, vero ohranil. Zdaj mi je prihranjena krona pravice, katero mi bo dal Gospod, pravični sodnik.* (II. Tim. 4, 7.) — Zdaj se spomni, kako so ga ljudje dostikrat po krivem sodili, obrekovali, sovražili, kako vesel je, ker vidi, da je vse to potrpežljivo prenašal; on vidi, da se izpolnjujejo nad njim besede, katere je Jezus rekel: *Blagor vam, kedar vas bodo kleli in preganjali in vse hudo soper vas lažljivo govorili sivoljo mene; veselite se in od veselja poskakujte, ker je vaše plačilo obilno v nebesih* (Mat. 5, 11, 12.) — Kristijan! zdaj se ti zdi nemogoče, da bi kaj po krivem pretrpel, in one, ki živé po zgledu Jezusovem in so se odpovedali svetu in njegovemu razveseljevanju, imaš za neumneže! Na smrtni postelji boš drugače mislil. Takrat ti bo vse trpljenje in zatajevanje sladko. O kako se boš veselil, ako se boš spomnil, da si svojemu sovražniku iz srca rad odpustil, da si potrpežljivo prenašal, če te je kdo kaj opravljal ali obrekoval. Kako boš potolažen, če se boš spomnil: Toliko in toliko sem moral trpeti, vse sem storil iz ljubezni do Jezusa, in zdaj je vsega konec in Bog mi bo vse poplačal. —

Dober kristijan se nobene reči tako ne boji, kakor greha. Koliko skušnjav mora vsak prestati, kolikrat je v nevarnosti grešiti, smrtno grešiti. In zdaj te nevarnosti ni več. Zdaj je končano! Zdaj, si misli umirajoč kristijan, zdaj ne morem več žaliti svojega ljubega Boga; proč so vse nevarnosti, proč vse skušnjave. Koliko veselje za njega!

Neki gospod pripoveduje, da je bil poklican k edenindvajset let staremu mladenču. In ko ga je dejal v sv. olje, mu je rekel, naj zaupa v Boga, ker po tem sv. zakramentu tudi lahko zadobi telesno ozdravljenje, ako je to koristno njegovemu večnemu zveličanju. Mladič pa je odgovoril: „Ne gospod, ne želim več živeti, rad umrjem; mlad sem še, in Bog ve kolikrat bi še ljubega Boga s svojimi grehi razžalil; morda bi drugikrat ne umrl tako

dobro pripravljen, kot zdaj.“ — In z veselim obrazom je izdihnil svojo blago dušo. —

Pobožen kristijan misli pred svojo smrtjo na celo svoje življenje. Spomni se svojih otroških let in se Bogu prisrčno zahvali, da mu je dal tako dobrega očeta, tako skrbno mater. Spomni se svoje mladosti, v kateri je bil izpostavljen tolikim nevarnostim in skušnjavam, in z veseljem mu zdaj pride na misel, kako so ga takrat njegov dušni pastir in njegov spovednik opominjali in svarili pred slabo družčino, pred zahajanjem v krčmo in na ples in iz srca se zdaj zahvali Bogu, da jih je takrat ubogal in ni tako storil, kakor mnogi, ki se ne zmenijo za besede svojega spovednika ter rajši po svoji glavi delajo, da jim je potem žal na smrtni postelji, takrat, ko je že morda prepozno. Spomni se na svoja stara leta in spozna, kako je Bog zmirom dobro ž njim delal, kolikrat je bila časna nesreča, ki mu jo je Bog poslal, največja sreča za njegovo dušo in večno zveličanje.

Seveda se pobožen kristijan na smrtni postelji tudi spomni, kolikrat je Boga razžalil, čeravno si je prizadeval pobožno živeti; na misel mu pridejo tudi njegovi grehi. Pa ta spomin njemu ne ogreni smrti in mu zadnjih trenutkov njegovega življenja ne stori strašnih. Kajti on ne misli še-le zdaj na svoje grehe, pred svojo smrtjo, ko je dostikrat že prepozno; on je to že prej storil. Dostikrat in dostikrat je že srčno obžaloval svoje grehe, odkritosrčno se je vseh grehov spovedal, morda tudi dolgo spoved opravil. Zdaj je s svojim Bogom spravljn in mirno pričakuje, da ga bo Bog poklical k sebi. Zaupljivo gleda na križ, ki ga drži v rokah, in vedno in vedno ga poljublja ter pritiska na svoje srce. Trdno zaupa, da mu je On, ki se je pustil zaradi njegovih grehov križati, vse grehe odpustil, in kakor desni razbojnik, tako tudi on méni slišati Jezusov glas: *Še danes boš s menoj v rajju.* — Tako umrje pobožen in pravičen kristijan, če se spomni svojega preteklega življenja.

II. Še večje je njegovo veselje, če se spomni prihodnosti, če misli na to, kaj ga čaka precej po smrti. — Saj veste, dragi kristijani, kako se veseli kmetovalec, kedar se bliža čas žetve. On je obdelaval polje, sadil in sejal iz tega namena, da bi ob času žetve veliko pridelal. Enako je z umirajočim kristijanom. V tem življenju je s trudom in trpljenjem delal in sejal; ko pride smrtna ura, tedaj je zanj čas žetve. Kakšno veselje mora tedaj njegova duša občutiti? Zdaj misli le na nebesa, na večno, preveliko

plačilo, in na Boga, ki mu bo vse poplačal, kar je zanj trpel. —

Tako mu je, kakor popotniku, ki se z dolgega in težavnega popotovanja zopet vrača domu v svojo rojstno vas in vendar enkrat zagleda zvonik domače cerkve. Kako ga zveseli ta pogled!

Tako mu je, kakor delavcu, ki je cel dan težko in trdo delal v potu svojega obraza, in ki se zdaj, ko je večer, vrača domov k svojim domačim. Zdaj si lahko obriše pot s svojega obraza, zdaj se lahko odpočije. In njegovo veselje je tem večje, če je drugi dan nedelja, ali praznik, ali morda še več praznikov po vrsti. —

Tako je dobremu kristijanu, ko se mu bliža smrt, kakor pridnemu hlapcu ali dobri dekli, ko se bliža dan, ko jima bo gospodar izplačal, kar sta zaslužila. Čim bolj sta se trudila, čim manj sta naprej dobila, tem večje je njihovo veselje zdaj. —

Veselite se, pobožni kristijani, smrti; potem pride pravi praznik, sami prazniki po vrsti, potem bo vekomaj le nedelja, vekomaj počitek. — Veselite se smrti; potem pride dan plačila, dan, ko vam bo ljubi Bog vse poplačal, kar ste zanj storili, kar ste zanj trpeli, poplačal neizmerno, z večnim veseljem. Veselite se smrti, ker smrt vas popelje k vašemu Bogu. Kristijani! Tu na zemlji smo na tujem kraju, živimo v prognanstvu; naša prava domovina so nebesa in Bog je naš Oče! Še nikoli ga nismo videli, pa vsak dan se prepričujemo, da mora biti dober, ljubezniv Oče. Vse nam da, kar potrebujemo za svoje telo in za svojo dušo. Bolj nas ljubi, kakor more najboljši oče ljubiti svojega otroka. Tolikrat nam je govoril po svojih služabnikih, po duhovnikih, tolikrat nas je spominjal in tolažil; svojega edinorojenega Sina Jezusa Kristusa nam je poslal, da bi nas odrešil ter bi nam odprl vrata nebeška. — Kakšno veselje mora pač občutiti pravi, pobožni kristijan, če si pri svoji smrti misli: „Zdaj, zdaj, bom prišel k svojemu Bogu, k svojemu najljubšemu, najboljšemu Očetu. Zdaj ga bom videl prvikrat, od obličja do obličja! Zdaj ga bom lahko prav iz srca ljubil — vekomaj ljubil! — „Oče“, tako še enkrat izdihne v svojem srcu, „oče, v tvoje roke izročim svojo dušo.“ On umrje, in njegova duša je pri nebeškem Očetu — pri Bogu na vekomaj. —

Kristijan! Kako ti je pri srcu? Kaj si misliš? Ali bi ne želel tudi ti tako umreti? Saj lahko tako lepo umrješ, če le resno hočeš. Le po dobrem in pobožnem življenju sledi lepa in dobra smrt.

Kakor živiš, tako boš umrl. Če bi moral še danes umreti, kar precej zdajle, ali bi umrl mirno in z veselim srcem? Morda ne? Morda si v grehah, celó v smrtnih grehah, ki bi tvojo smrt strašno storili. O če je kak tak tukaj, kaj čaka, kaj odlaša? Hitro se spravi z Bogom, pojdi, teči k spovedi, da morda ne bo prepozno, da ne pride smrt nepričakovana, kakor tat ponoči in bi ti moral nepripravljen stopiti pred Boga. In ko boš spoved opravil, o pobiljšaj se enkrat v resnici, začni vendar enkrat pobožno živeti, in se s pobožnim življenjem na smrt pripravljati, dokler je še čas. *Bratje*, tako nam pravi sv. apostol Pavel, *to vam rečem, čas je kratek*. Kratek je čas življenja, kratko trpljenje tega sveta, za njim pride večno plačilo. Tam gori pri našem Očetu je naša prava domovina, po nji hrepenimo, za njo delajmo vse dni svojega življenja. Amen.

M. K.

2. Dvojna smrt.

Odstopite, deklica ni mrtva, ampak spi.
Mat. 9, 26.

Današnji sv. evangelij nam razlaga dva čudeža obenem: kako je Jezus od mrtvih obudil hčerko Jairovo ter, kako je čudežno ozdravil ženo, ki je trpela dvanajst let na krvotoku. Preobširno bi bilo govoriti o obeh čudežih, zato se le za enega odločimo, in menim, ljubi poslušalci, da vam bo zlasti všeč, ako govorim o hčerki Jairovi.

Hitro od kraja že omenim, da je tukaj govor o dvojni smrti in o dvojnem vstajenju. Smrt je dušna in telesna. Na telesu umrjemo, če se duša loči od telesa; na duši umrjemo, če milost božjo zgubimo, če se milost loči od duše. Ljubi Jezus pa je premagal smrt, in mora zdaj smrt nazaj dati dušo; in kadar bo angel na sodnji dan vzel trobento, morala bo smrt vrniti dušo telesu in bo zopet oživel. Zmagal je pa Jezus tudi greh, in kadar duhovnik v spovednici vzdigne roko in reče v imenu Jezusa Kristusa: „Jaz te odvežem od tvojih grehov v imenu Očeta itd.“, se skrije greh, milost božja se vrne, in duša zopet oživi.

I. O telesni smrti. — a) Deklica je umrla, še prav mlada, dvanajst let stara. Sama bi rada še živela, in oče je na kolenih prosil zanjo (vide Mark.). Pa smrt je neizprosljiva.

To je pač nauk za mene in za vas (Mark. 13, 15.): *Čujte tedaj, ker ne veste, kdaj hišni gospodar pride, zvečer ali o polnoči, ali o petelinovem petju ali s jutraj, da vas, ko bo prišel nagloma, ne najde spečih.* Kar pa vam pravim, pravim vsem; čujte! — vsem, tudi mladim, da ostanete v milosti, da ne pravite: saj je še čas, mlad ali mlada sem še — da ne bo kje prepozno, kakor se je zgodilo nespametnim devicam. Čujte, tudi slovenska pesem o koscih pravi:

Mladen'ci ne pozab'te vi,
Da nosi smrt kosó,
Pokosili mi rože smo,
Smrt nas kosila bo.
Le glejmo, da nas ne dobi
Brez božje milosti!

Beatus ille servus, quem, cum venerit dominus, invenerit vigilantem!

b) *S m r t j e s p a n j e.* Jeli ni vedel Jezus, da je bila deklica mrtva? O dobro je vedel; toda hotel nas je poučiti, da je smrt le kratko spanje. Če je noč še tako dolga, vendar hitro mine. Oče ima skrb, da ne zaspiš; tudi Jezus bo prišel na sodnji dan, te prijel za roko in rekel: „Mladenič, deklica, vstani!“

Spanje je smrt, ker bomo v s t a l i. Nekateri to težko verujejo; „oni so se mu posmehovali.“ Pa glej! Cvetlica pobesi glavo, umrè, zima jo pokrije z belim smrtnim prtom. Pride pa pomladno solnce, in cvetlica zopet razcvete ter te pogleda s svojim očesom, rekši: „Al' me še poznaš?“

Naše telo si bo obleklo neumrjočnost. (Job. 19, 25. itd.) Le tisti vrže upanje proč, kateri umrje v smrtnem grehu; on se ne zbudi rad, šele prosil bo, da bregovi padejo nanj!

II. *D u š n a s m r t.* — Kaj je krivo dušne smrti?

1. *Ko je videl piskače in šumečo množico, je rekel: odstopite!* Tedaj posvetno veselje — če ljubi kraje, kjer so piskači, šum in hrum, tam je smrt. Zato je Jezus deklico prijel za roko in jo potegnil ven; zato je bila Marija zaklenjena, in vendar so bili angeli z njo.

2. *Množica izgnana.* Tam, kjer je množica, tam je hudo, tam je smrt. (Mat. 7, 13.) To je znamenje, da ni na pravem potu. Zakaj pa ti in ti tako storijo?

3. *So se posmehovali* — potem pa silno čudili! „Gospod jih bode zasmehoval“. (Modr. 4, 18.) *Mi neumni . . .* (Modr. 5, 4.)

Naj se vam celi svet posmehuje, naj vas vse zaničuje — kaj ne, to nič ne dé: če bomo le med otroke božje šteti, če bo le naš delež pri svetnikih. Amen.

Dr. I. Križanič, l. 1893. — Priobčil Fr. St.

Priložnostni govori.

Sv. Rešnje Telo.

VI. Kako obuditi čednost upanja pred sv. obhajilom.

Za mene pa je dobro, da se Boga držim in da stavim v Boga svojega Gospoda svoje zaupanje. Ps. 72, 28.

Med največe skušnjave štejeemo malosrčnost in nagnjenje, se od Boga odvrniti. Hudi duh nam predstavlja Boga kot neizprosne Gospoda, ki raje kaznuje, kakor plačuje, ki pusti človeka v revščini, boleznih in preganjanju; še celo zadostne milosti mu ne podeljuje, da bi zamogel skušnjave premagati, tudi v smrtnem boju ga zapusti, da se vekomaj pogubi. Take skušnjave so vzrok, da mnogi skrb za dušo zanemarjajo, svoje srce navezujejo na posvetne reči, svoje zveličanje pa slučajno prepuščajo. Proti taki skušnjavi ni boljše obrambe, kakor obuditi božjo čednost svetega upanja.

Upati se pravi, trdno pričakovati večno zveličanje na podlagi božje milosti in lastnega sodelovanja. Upanje je tista čednost, ki v prvi vrsti meri na nebeške dobrine, pa tudi posvetne dobrote pričakuje od Boga. Ta čednost stori, da se človek z izvanredno zvestobo drži Boga, po besedah psalmista: „Za mene pa je dobro, da se Boga držim in da stavim svoje zaupanje na Boga, svojega Gospoda.“ (Ps. 72, 28.) In to čednost upanja mora kristjan obuditi pred sv. obhajilom, kjer se z Bogom tako tesno sklene in si najlože izprosi časne in večne dobrote. Preden govorim o obujanju upanja kot pripravi za sveto obhajilo, hočemo pozdraviti Jezusa v najsvetejšem zakramentu pričujočega, rekoč: Bodi hvaljen in češčen najsvetejši zakrament zdaj in vekomaj Amen.

I. Mi upamo od Boga za telo potrebnega živeža.

Hudi duh laže človeku, češ Bog te zapušča v boleznih, revščini in preganjanju. Pa nikar tega ne verujmo. Jezus je poln

ljubezni do ljudi, katerim je po nezapopadljivem čudežu zapustil svoje sveto Telo za hrano in svojo presveto Kri za pijačo. Kako bi mogli misliti, da nam bo odrekel telesni živež? Kaj takega še misliti ne smemo!

Jožefa Arimatejca so judje v ječo vrgli in živega zazidali, ker je Jezusovo Telo pokopal in njegov nauk očitno oznanjeval. Pa Bog svojega služabnika ni zapustil. Judje so mislili, da bo kmalu umrl radi pomanjkanja zraka, luči in živeža, pa angeli so mu nosili hrano štirideset let in on je ostal pri življenju, dokler ga je cesar Tit po razdejanju Jeruzalemskega mesta rešil iz zazidane ječe. (Aquila lib. 4 cap. 24.) Kako si je Jožef Arimatejec v taki veliki meri pridobil božjo naklonjenost? Brezdvomno, ker je po smrti Kristusovi brez strahu njegovo Telo od Pilata izprosil, ga v čisto tančico zavil, z dragimi dišavami mazilil in položil v nov v skalo vsekani grob.

Jožef Arimatejec je predpoda obhajancev. Če mi namreč sv. Telo Kristusovo pogostoma in s pobožnostjo sprejemamo, v čisto tančico očiščene vesti zavijamo, z dragimi dišavami svetih čednosti mazilimo in po resnični pokori v ponovljen grob polagamo, nam bo Bog v revščini, boleznih in preganjanju gotovo prišel na pomoč in če bi bilo k temu potrebno tudi čudeža. Bodimo pobožni, čisti, pravični, trezni in miroljubni in prejemanjmo s hrepenenjem sv. obhajilo! Potem nam veljajo besede sv. Ciprijana (S. Cypr. in orat. supra orat. Domin.): „Ker je vse božje, ne more tistim, ki Boga posedejo, ničesar manjkati.“

II. M i u p a m o z a d u š e o d B o g a p o t r e b n i h m i l o s t i .

Druga laž hudega duha je ta, češ, Bog ne podeljuje človeku zadostnih milosti za premaganje skušnjav, temveč ga pusti pasti v nove grehe in se tako pogubiti. Pa pomislimo, da je Bog postavil sv. zakramente k našemu zveličanju. Postavil je zakrament sv. krsta, da se človek opere madeža izvirnega greha. Zakrament sv. birme podeljuje moč, sv. vero nevstrašeno spoznavati in po njej živeti. Zakrament sv. pokore izbriše človeku grehe in večne kazni. Poslednje olje pomaga bolniku smrtni boj srečno prestati. Sveto mašnikovo posvečenje deli posvečenim moč, sv. zakramente veljavno deliti in božjo besedo razlagati. Sv. zakon podeli zakonskim milost, svoje otroke pobožno odgojevati in težave svojega stanu voljno prenašati. Zakrament sv. Rešnjega Telesa pa je božji Zveličar postavil, da se duše v dobrem vtrjujejo, hudega rešujejo in

na duhovni način tolažijo (S. Franc. Sal. lib. 2. ep. 41.). Imejmo v svojih srcih prav nežno pobožnost do najsvetejšega zakramenta, prejemajmo ga pogostoma, živimo, kakor se kristjanom spodobi, pa ne bojmo se zalezovanja hudega duha! In če bi se tudi celi pekel zoper nas vzdigoval, varni bomo, kajti resnično je, kar govori sv. Peter Damijan: „Hudi duh se prestraši, ako vidi od krvi Kristusove ordečene ustnice obhajanih kristjanov.“ (S. Petr. Dam. ad Blanc. cap. 3.)

Zatorej ne vem boljšega sveta za vse ljudi, posebno za ljubo mladino, ki želi po resno opravljeni spovedi pošteno in sveto življenje začeti, kakor pogosto sv. obhajilo. Čim večkrat namreč človek greši, tem bolj mu oslabijo nadnatorne moči in ložje pade v oblast hude navade in s tem tudi v oblast satana, in v nevarnost večnega pogubljenja. Zatorej pristopajte radi k mizi Gospodovi! Tam zadobite najjimenitnejše sredstvo za zopetno pridobitev zgubljenih čeznatornih moči nasproti želu mesa in napadom hudega duha. —

Ko je izgubljeni sin zapravlil svoje premoženje in se zopet povrnil k svojemu očetu, ga je bilo žalostno videti, kajti bil je čisto raztrgan, shujšan in bolan. Usmiljeni oče je dal hitro zaklati pitano tele, da bi zgubljeni sin zopet prišel k močem. Marsikdo je v daljni deželi grešnega življenja zapravlil premoženje milosti božje in je v božjih očeh na svoji duši postal raztrgan in shujšan zgubljen sin. Ako se pa odkritosrčno in skesano spové in vživa od sv. mesa zaklanega božjega jagnjeta, zgubljene čeznatorne moči zopet pridobi in na duhovni način k močem pride.

III Mi upamo od Boga slednjič večno življenje.

Hudi duh laže človeku. češ, Bog ti tvojih grehov ne bo odpustil, te bo zapustil v smrtnem boju, da se vekomaj pogubiš! Ne verujte tega, je strašna laž. Kako rad Kristus zveliča skesanega grešnika, je pokazal na grešnem Caheju, katerega je z drevesa dol poklical in ga povabil, da bi šel za njim, je pokazal na Mariji Magdaleni, ki jo je, čeravno je bila poprej očitna grešnica, med svoje prijateljice sprejel, je pokazal na Petru, kateremu je hudobijo trikratnega zatajevanja usmiljeno odpustil, je pokazal celó na desnem razbojniku, kateremu je na križu viseč vse odpustil. Kako bi o tem preusmiljenem Jezusu mogli misliti, da želi smrt grešnika? Gotovo ne, kajti postavil je ravno zato to sveto

večerjo, *da nam je zdravilo za neumrjočnost.* (S. Ig. Mart. Ep. ad Ephes.)

Kristus Gospod se je svojim učencem po svojem vstajenju prikazal v slavi in nebeški luči, pa ga niso spoznali, še manj pa verovali, da je resnično od mrtvih vstal. Ponudi jim roke in noge, da jih potipajo, pokaže jim rane, ki se svetijo kakor solnce, pa še zdaj ne verujejo na neumrjočnost. Zdaj zahteva, naj mu dajo jesti, in dajo mu kos pečene ribe.

Zakaj zahteva Jezus v dokaz svojega vstajenja in svoje neumrjočnosti hrane?

Li ni bilo njegovo telo, roke, noge, rane in njegova svetloba zadostni dokaz obuditi vero v apostolih? Čemu je potreba spremenjenemu Zveličarju še hrane? Častitljivi Beda na to odgovarja, da je bila pečena riba, katero je Kristus vpričo svojih apostolov zaužil, predpodoba najsvetejšega Zakramenta. Hotel je namreč Gospod, ko je to hrano zaužil, svoje apostole opomniti tiste nebeške zastave, katero jim je pri zadnji večerji zapustil. (Ven. Beda ap. s. Thom. in hunc loc.)

Presveto Rešnje Telo je torej zastava večnega zveličanja. Zato trdi sv. Irenej: „Če so naša telesa zaužila sv. Rešnje Telo, niso več strohljiva, ampak imajo upanje vstajenja.“ (S. Iren. lib. 4. cap. 34.)

Ne dvomimo torej o svojem zveličanju! Tukaj pri angelski mizi sprejemamo zastavo neumrjočnosti. Naše oči, naša usta, udje našega telesa se bodo enkrat svetili kakor solnce, bodo angeljem podobni, zato ker so se hranili z mesom in krvjo Gospodovo. *Kdor je od tega kruha, bo živel vekomaj.* (Jan. 6, 52.)

Tri reči upamo od Boga: božjega blagoslova, da se vsak v svojem stanu preživimo; zadostnih milosti božje in cerkvene zapovedi tukaj zvestno izpolnovati; onkraj groba pa večno življenje. To upanje obudimo vselej, kedar pristopimo k mizi Gospodovi, kar se lahko takole zgodi:

O dobrotljivi Jezus, moj Zveličar in moja ljubezen, od tebe upam, da boš skrbel za moje telo, pa tudi mojo dušo boš podpiral s svojo milostjo, da bodem mogel spolnovati božje in cerkvene zapovedi, upam pa tudi od tebe, večno življenje doseči. O Jezus, vem, da sem kot veliki grešnik zaslužil pekel, zato je le

zavoljo tvojega zasluženja, katero si ti nebeškemu očetu tudi za mene daroval in s katerim hočem po svojih močeh sodelovati, upam doseči večno zveličanje. V tem upanju hočem živeti in umreti. Amen.

Fr. Hrastelj.

**VII. Pred svetim obhajilom je treba obuditi ljubezen;
znamenja te ljubezni.**

Postavi me kot pečat na svoje
srce, postavi me kot pečat na svojo
roko. Vis. pes. 8, 6.

Postavi me kot pečat na svoje srce, postavi me kot pečat na svojo roko! (Vis. pes. 8, 6.) S temi besedami zahteva nebeški ženin od svoje ljube neveste, človeške duše, odkritosrčno ljubezen. Kakor nima nikdo pravice, odpreti zapečatenega pisma, razen tistega, čegar je pismo, tako hoče Kristus, da nikdo nima vhoda v srce bogoljubne duše, tudi ne nobeno grešno poželenje, ampak le on sam. *Postavi me kot pečat na svoje srce, deni me kot pečat na svojo roko.* Ta dvojni izraz znači dvojno lastnost ljubezni. Ljubezen namreč ne obstoji samo v notranjih čuvstvih, temveč se kaže tudi v zunanjih dejanjih. Ta ljubezen, katera se zunanje kaže, mora imeti vsa znamenja prave ljubezni.

Prava ljubezen do Jezusa je: I. radodarna, II. iz ljubezni do njega vse pretrpi, in III. iz ljubezni do njega sovraži greh. Predno pa o tem tako označenem predmetu govorim, hočemo Jezusa med nami pričujočega pozdraviti, rekoč: Bodi čiščen in hvaljen najsvetejši zakrament zdaj in vekomaj. Amen.

I. Prava ljubezen do Jezusa je radodarna. — Prava ljubezen ni lakomna, ampak vse, kar ima, dá z veseljem. Pa bo kdo odgovoril, kaj naj pa dam Bogu, ki ima vsega v neskončni meri? Odgovorim: Božja dobrota do nas je tolika, da tudi naših darov ne zavrže. Vsa dobra dela, iz ljubezni do Boga storjena, so dobrote, Jezusu storjene; ravno tako pobožne misli, poučevanje nevednih, svarjenje grešnikov, delitev miloščine, obiskovanje bolnikov itd. Jezusu posvečeni in darovani naj bodo vsi počutki našega telesa, posebno pa moči naše duše. Vse, kar vidimo, slišimo, uživamo, vse naše misli in želje, dejanje in nehanje naj bo na Boga obrnjeno. Zato piše sveti Bonaventura

(S. Bonavent. Serm. de S. Magdal.): „Neprenehoma se z Bogom baviti, je prvo in neovrgljivo znamenje ljubezni.“

Magnetna igla vedno kaže proti severu, v vsakem kraju in pri vsakem vremenu. Zmiraj kaže na severno ali polarno zvezdo in s te smeri je ni mogoče spraviti. Enako se sme reči o kristjanu, ki pri vsakem delu in opravi in v vsakem slučaju življenja misli na Boga, da ga ljubi in ga od te ljubezni nihče ne more odvrniti. Bog je človeka vstvaril, da ga ljubi; zato ga je vstvaril med vsemi stvarmi zadnjega. Angelom je odločil nebesa, živalim zemljo, ticam podnebje, ribam vodo, ljudje so pa vstvarjeni za nebesa, kamor pridejo, če Boga ljubijo.

Angleška kraljica Elizabeta, strašna sovražnica katoliške vere, je katoličanom prepovedala prejem sv obhajila pod kaznijo štiristo tolarjev. Kakor več drugih, tako je tudi pobožni plemenitaš s solznimi očmi rekel, ko je to zvedel: „Ljubi Jezus, ubog hočem postati, samo, da te morem uživati.“ Prodal je svojo graščino in si najel duhovna, ki ga je vsak dan obhajal. Kolikorkrat je bil radi tega zatožen in izdan, je z veseljem plačal kazen štiristo tolarjev. Slednjič je popolnoma ubožal, da je bil reven, kakor berač; pa Bog mu je podelil veliko milost, da je za Jezusa kri pretil. Umril je kot mučenik najsvetejšega zakramenta. (Freib. Kirchenblatt Nr. 17, 1882.)

O, kako srečni bi bili tudi mi, če bi bili pripravljene za Jezusa vse žrtvovati, tudi življenje, če bi bilo treba.

II. Prava ljubezen do Jezusa vse pretrpi. Če imamo prijatelja, katerega srčno ljubimo, smo pripravljene zavoljo njega prestati tudi velike težave in trpljenje. Jezus nas je pa toliko ljubil, da je dal za nas svoje življenje. Ne bomo li tudi mi pripravljene iz ljubezni do njega voljno pretrpeti vse časno trpljenje? Zveličar nas sam opominja, rekoč: *Kdor svojega križa voljno ne sprejme in ne hodi sa menoj, ni mene vreden.* (Mat. 10, 38.)

Egiptovski Jožef je dal v vrečo svojega najmlajšega brata skriti dragoceno kupico in ga pustil kot tatu pred-se pripeljati. (Moz. 44.) Zakaj? Sv. Bazilij odgovarja: „Ker je svoje brate, zlasti Benjamina, iskreno ljubil.“ Strah, katerega je bratom s tem povzročil, je bila zgolj skušnjava njihove ljubezni, in Jožef je potemtakem imel priliko, ljubljenega Benjamina dalj časa pri sebi pridržati in se njegovega poniževanja, prošnje in njegovih solz razveseljovati. (S. Basil. ap. Mich. à Calvo. conc. 29. § 2. n. 1.) Kakor je Jožef ravnal z Benjaminom, enako

ravna Bog s tistimi, katere ljubi. Pošilja jim časno nesrečo, da jim ž njo razodeva svojo ljubezen in jih k nasprotni ljubezni nagiba. Čim bolj ljubi dušo, tem hujše jo obišče, da se potem raduje nad njeno potrpežljivostjo, udanostjo, zvestobo in poniževanjem. Resničen je pregovor: Kogar Bog ljubi, tega tepe; pa tudi človek Boga resnično ne ljubi, če ni pripravljen zanj z veseljem trpeti. To so dobro vedeli svetniki, ker so se križev in težav bolj veselili, kakor posvetnjaki veselje. Apostoli so se radovali, da so bili vredni zavoljo imena Jezusovega zasramovanje pretrpeti. Ko je bila sv. Magdalena Paciška mučena od hudih bolečin, so jo prijateljice tolažile, češ, smrt jo bo kmalu rešila trpljenja. Ona pa je odgovorila: Trpeti in ne umreti. (Breviar. 26. Maji.)

Učimo se torej od svetnikov, kako naj kažemo svojo ljubezen do Boga. Če nas Bog obišče, veselimo se, da nam ponuja priložnost, trpeti; če dopusti, da nas sovražniki preganjajo, vse to sklenjeno z britkim trpljenjem Kristusovim Bogu darujmo. — Nikar ne bodimo v boleznih nepotrpežljivi, nikar ne povračujmo hudega s hudim, nikar se pri vsaki razžaljivi besedi ne razjezimo; kajti na ta način bi nam ušla priložnost, si zasluženje nabirati in doseči božje dopadenje.

III. Iz ljubezni do Jezusa moramo greh sovražiti. Kdor Boga ljubi, mora tudi to sovražiti, kar Bog sovraži. Bog pa sovraži le greh. Poglejmo Kristusa na križu! Njegova glava je z ostrimi trnji prebodena, njegove oči plavajo v krvi in solzah, njegov obraz je razbit, njegova usta polna žolča in kisa, njegova prsa so od bičanja do reber razmesarjena, njegovo srce od sulice prebodeno, njegove roke in noge z žebli na križ pribite! In vendar ni to nobeden ropar, ne morivec, ampak najnedolžnejši božji sin. Zakaj je vendar moral prestati te nečloveške muke? Iz ljubezni do nas, da bi nas odrešil, je naše grehe nase vzel! *Bil je ranjen zavoljo naših hudobij, rasbit zavoljo naših grehov.* (Iz. 53, 5.) Ljubi Bog! Kristus umrje zavoljo greha in mi še umirajočega žalimo z grehi! Božji Sin pridiguje s tlikimi jeziki, kolikor ima ran, s križa biča hudobijo greha, mi pa nočemo slišati njegovega glasu! Božji Sin prelije svojo kri do zadnje kaplje in mi to kri teptamo z nogami! Božjega Sina zasmejujejo, mu v obraz pljujejo in ga s trnjevo krono sramotijo, mi pa smo polni napuha! Božji Sin nima kapljice vode, da bi si svojo žejo ugasil, mi pa v veselju in radostih plavamo! Božji Sin premaga radi našega odrešenja smrt in

hudega duha, mi pa iz ljubezni do njega nobene skušnjave premagati nočemo! Božji Sin prejme od nebeškega Očeta trdo povelje, umreti, mi pa iz ljubezni do njega pokorščine ne sprejmemo do njegovih zapovedi!

O križani Jezus, kaj si ti za ljudi storil, oni pa se še ene same priložnosti v greh iz ljubezni do tebe ne varujejo; še celó tisti dan, ko so bili hranjeni s tvojim svetim Telesom in Krvjo, v stare grehe nazaj padejo! Jaz te omiljujem, ljubi Zveličar! Vam, moji kristjani, pa rečem, kdor Jezusa križanega ljubi, naj se varuje greha! To naj stori radi njegovih svetih ran in njegove svete Krvi!

Da, še več se od vas zahteva! Ko je Mozes bival na gori Sinaj in je od Boga prejel deset zapovedi, je pod goro izraelsko ljudstvo jelo malikovati ter moliti zlato tele. Ko Mozes z gore prišedši to zvé, ga popade sveta jeza tako, da obe tabli božjih postav razbije in zakliče: *Kdor je Gospodov, naj se meni pridruži* (II. Moz. 32, 26.), nato udari z leviti v šotore, in kaznovanih je bilo s smrtjo 23.000 mož. K taki gorečnosti se je štel Mozes dolžnega, ker je bil vodja ljudstva. Bodimo tudi mi goreči, dragi kristjani, in ne varujmo se samo grehov, temveč prizadevajmo se, jih tudi pri drugih zabraniti. Si ti predstojnik? Pazi na svoje podložnike in zabrani pijanost, prepir, sovraštvo in nemir. Si ti oče ali mati? Pazi na stroke in mlajše posle, da ne bodo po noči okolu hodili in imeli grešnega znanja. Se ti li to zdi pretežko? Poslušaj, kaj govori sv. Avguštin (S. Augustin. Serm. 48. de temp.): „Kdor Boga ljubi, ne p zna nobenih težav; ljubezen se sramuje besede težava.“

Čednost ljubezni moramo obuditi pred svetim obhajilom. Ta ljubezen se spozna iz treh znamenj: da zmiraj na Jezusa mislimo, da zanj vse pretrpimo, se iz ljubezni do njega varujemo greha, pa tudi pri drugih po moči greh zabranimo. Na zunanje delovanje ljubezni merijo besede: *Deni me kot pečat na roko*; notranje obujenje čednosti ljubezni, to je gorečnost srca, pomenijo pa besede: *Deni me kot pečat na srce*. Obujenje ljubezni pridobi človeku enake milosti, kakor popolni kes; opraviči namreč človeka tudi brez zakramenta sv. pokore. Zato se ljubezen primerja ognju; kakor ogenj suhljad, tako použije ljubezen greh. Pokleknimo torej pred Bogom in obudimo čednost ljubezni, rekoč:

O, vse ljubezni vredni Bog, glej, jaz poklekнем pred teboj in obžalujem s svetim Avguštinom (Soliloq. cap. 31.), da sem te tako pozno začel ljubiti. Kako so le mogla leta minuti, v katerih je bilo moje srce tebi odtujeno in z grehi napolnjeno! Oh, da bi mogel dneve, ure in trenutke nazaj poklicati, v katerih sem služil svetu, da bi le tebe, največo dobroto iz celega srca ljubil! Odpovem se posvetni nečimurnosti in posvetim tebi, o moj Bog, počutke svojega Telesa in moči svoje duše z vsem dejanjem. Pripravljen sem iz ljubezni do tebe vse nadloge in bolečine, celó mučeniško smrt pretrpeti. Iz ljubezni do tebe se hočem grehov varovati in jih po mōči tudi pri drugih zabraniti; vse to ne storim radi nebeškega plačila ali radi strahu pred peklom, ampak samo zavoljo tebe, ki si največja dobrota in najčistejša ljubezen. Amen.

Fr. Hrastelj.

Krščanski oče.

VII. Kaj je otrok.

Resnično vam povem, ako se ne spreobrnate in niste kakor otroci, ne pojedete v nebeško kraljestvo.

Mat. 18, 3.

Večina družin v naši fari je vpisana v bratovščino sv. družine. To bratovščino so ustanovili sv. Oče Leon XIII. ne toliko z namenom, da bi verniki častili sv. nazareško družino, marveč, da bi jo posnemali. Tolikrat so klicali papež: očetje, posnemajte svetega Jožefa, matere Marijo in otroci — malega Jezuščka!

Krščanski starši! najimenoitnejše, najdražje, kar imate v hiši — to so vaši otroci! O da bi otroci res Jezusa posnemali! Razume se, da tega ne morejo storiti brez očeta in matere. Starši jim morajo Jezusa pokazati, in jih k Jezusu pripeljati. Da bi se trudili vsi starši z večjo vnemo za to, da otroke svoje pripeljejo k Jezusu, pa tudi odgojitelji sploh, hočemo povedati, potem ko smo v štirih pridigah govorili o očetovskih dolžnostih (Duh. Pastir I. 1899) in v dveh o sv. zakonu (Duh. Pastir I. 1901), kaj je otrok in sicer 1. kaj je otrok sebi; 2. kaj je otrok staršem in 3. kaj je otrok Bogu.

I. Otrok je tebi nekaj zelo majhnega, pa tudi nekaj zelo velicega.

a) Nekaj zelo majhnega . . . Revno, revno je majhno dete. Otrok le spi in kriči . . . Nežno je njegovo življenje. Polovica otrok pomrje v otroških letih. A še več bi jih pomrlo, lahko rečemo vsi, da se jih ne usmilijo skrbne matere.

b) Vendar je otrok ob enem nekaj zelo velicega. Ko se je bil narodil cesar Karol V., je dvorni norec podaril novorojenemu princu jabolčno peško. Kaj je s tem premeteni norec hotel povedati? Majhno si sedaj dete, je hotel reči, pa iz tebe lahko postane nekaj velicega, kakor je v drobni jabolčni peški skrito lahko celo drevo. Tisto peško so vsejali, in res je vzrastla iz nje visoka in široka jablana; tisti prinček pa je postal velik in mogočen cesar — Karol V.

Ravno tako bi se smeli vprašati pri zibelki vsakterega deteta: Kaj bo iz tega otroka? Tolovaj, katerega peljejo na vislice, je bil nekdanj ravno tako otrok; in svetnik, katerega občudujemo radi njegove svetosti, je bil tudi tak otrok; učenjak, ki slovi po svetu zavoljo svoje učenosti — je bil nekdanj ravno tak reven otrok! In cesar na prestolu je bil nekdanj ravno tako otrok, kakor berač, ki od hiše do hiše kruha prosi. Tisti, ki so sedaj pogubljeni v peklu in na vekomaj nesrečni, so bili nekdanj ravno taki otroci; in izvoljeni v nebesih so bili tudi otroci. Glej torej, kaj tiči vse v tvojem otroku. Če bi tebi oče in tebi mati izročili kraljevsko dete, edinega sina v odgojo, otroka, o katerem bi vedeli: temu je namenjeno veliko kraljestvo, kako skrbno bi varovali in odgojevali visocega princa. O svojem otroku si ne moreš misliti, da bi mogel postati kedaj posveten kralj, a to veš poučen po sv. veri, da tvoj otrok postane po milosti božji princ božji, kateremu je obljubljen nebeško kraljestvo.

O krščanski oče in krščanska mati, ali ne bota tedaj z veliko skrbjo vsprejela v svoje varstvo revnega deteta, če je tudi tako majhno in slabotno? Pa tudi vsi odgojitelji, in vsi, ki imate z otroci opravka, ali ne bote spoštovali otročičev?

II. Zato vidimo tudi, da so vsem poštenim, krščanskim starišem otroci nekaj zelo ljubega in prijetnega, tako, da bi za drag denar nobenega ne dali iz hiše, če tudi živé sami v pomanjkanju in uboštvu.

a) Otroci so zakonskim v veliko veselje in tolažbo . . . Radujejo se novorojenega dečka ali novorojene dekllice. Ta ljubezen je čisto naravna, ker ta ljubezen je

naredba božja. Saj vidite, kako žival ljubi svoje mladiče — ali naj bi žival osramotila človeka, ki ima um in pamet? Če govori sv. apostol Pavel, da je ljubezen *potrpešljiva* in iznajdljiva, se to prav posebno vidi pri materi in pri očetu. Materi ni nič grdo, nič težko, nič zoprno, če se gre za to, da se pomaga otroku. — Proti svoji naravi ravnaajo črne matere in črni očetje, ki ne marajo svojih otrok. Zato ni čuda, da je še pod cesarico Marijo Terezijo bila pregrozna kazen za take matere, ki so umorile svoje otročiče: Odsekali so taki črni materi glavo, in potem so mrličus kolom srce prebodli! Tako srce ni zaslužilo družega.

b) Krščanska zakonska pa vesta, da so otroci dar božji. Zato sta zanj Bogu hvaležna, vedoča, da bota od otrok dajala odgovor. — Caharija in Elizabeta nista imela otrok; pa molila sta, in njuna prošnja je bila uslišana. Tako se tudi krščanski zakonski izročé previdnosti božji. Abraham je imel edinega sina Izaka; in Bog mu je rekel, naj mu še tega daruje na gori Morija. Brez obotavljanja je bil pripravljen to storiti. Če torej Bog vama odvzame otroka, uklonita se tudi v tem volji božji. Velika tolažba je za očeta in mater imeti nedolžne otroke v večnosti. Če bi zakonski brez otrok vzeli kako revno dete za svoje, bi s tem storili veliko dobro delo.

c) Otrok ima neumrjočo dušo, ki pa je pri rojstvu še v stanu smrtnega greha; zato oče in mati varujeta nežno otroško življenje (pri rojstvu in še pred rojstvom) in skrbita, da prejme hitro milost sv. krsta, pomneča, kaj je rekel Kristus: *Ako ni kdo preroben iz vode in sv. Duha, ne pojde v nebeško kraljestvo.*

Neki misijonar se je peljal z več še nekrščenimi učenci po veliki reki. Čoln se prevrže in učenci padejo v vodo. Misijonar plava za njimi. Z nevarnostjo svojega življenja doseže enega, v naglici ga krsti, povzdignivši roko iz vode. Toliko je cenil ta misijonar milost sv. krsta.

d) Pri sv. krstu postane otrok tempelj sv. Duha, otrok nebeškega Očeta samega in kot tak ima pravico do nebes. Otroška duša je tako čista in lepa, da pride taka duša takoj v nebesa in ne gre nič v vice, če bi otrok umrl. Tak otrok je poseben prijatelj in pravi brat Jezusa Kristusa. — Kako sveto opravilo je tedaj krščenje! Če otrok umrje, gre oče za pogrebom, pa še lepše bi bilo,

da bi prišel k sv. krstu! Mučenec sv. Leonida je svojega malega sinka, poznejšega učenjaka Origena, večkrat poljubljal na prsih, češ: dete moje, ti si posvečeno po sv. krstu. Naj bi tudi vsaka mati poljubila svoje dete, kedar ga ji prinesejo domu od sv. krsta.

e) Krščanski stariši pa ne pozabijo, da spi v otroku še vedno s k r i t s t r u p i z v i r n e g a g r e h a, in da je nagnen k hudemu. Zato varujejo njegovo nedolžnost, in ga morajo učiti l j u b i t i B o g a. G r e h, to je tisti zgrabljivi orel, ki ropa otroško nedolžnost. Nekrščanski stariši mehkužijo svoje otroke in se dajo zapeljati od svoje naravne ljubezni, da prizanašajo otrokom napake in pregreške. To je slepa ljubezen, mati vseh otroških grehov. Dobri, pobožni stariši pa mislijo vedno na d u š o o t r o k o v o, da bi to zavarovali. Pri tem tudi ne prezrejo skrbi za č a s n i b l a g o r. Koliko se trudijo, koliko mislijo, kako bi bolj prav naredili. Stokrat in stokrat je treba eno reč narediti, eno reč povedati; vendar se ne naveličajo. Res, prav ima sv. Tomaž Akvinski, ki pravi: „Odgoja otrok je pravo mučeništvo.“

III. To mučeništvo bode za vas, stariši, zelo zaslužljivo, če bote mislili na to, kako Bog spoštuje in ljubi majhne otroke, in spoštuje in ljubi tudi v a š e o t r o k e. Vi jih ljubite, zelo ljubite ... pa še bolj jih ljubijo angelčki varihi, še bolj jih ljubi Marija, še bolj jih ljubi Jezus Kristus, in nebeški Oče sam.

a) Nebeški Oče je dal otrokom dušo, um in pamet; dal jim je angelčka variha, da jih varuje na duši in na telesu; očistil in posvetil jih je pri sv. krstu, da so zdaj res njegovi otroci; dal jim je dobre starše in staršem tisto znano ljubezen do otrok, brez katere bi bili otroci toliki reveži ... Vi starši pričakujete veliko od svojih otrok, da vam bodo v veselje in v pomoč; in vi jim želite vso srečo. Bog tudi pričakuje veliko od vaših otrok, da bi Boga častili in slavili in pomagali utrjevati kraljestvo božje, in hoče jih imeti enkrat pri sebi v nebesih. O neskončna ljubezen nebeškega Očeta!

b) Jezus Kristus je pa iz ljubezni do otrok kot otrok na svet prišel. Zakaj? Zato, da bi ga otroci bolj ljubili. In znano je da Kristus, prvi ljubitelj otrok, res to zasluži. Poslušajmo, kaj je on govoril: *Naš Učenik je postavil pred ljudstvo otroka in potem je rekel: Resnično vam povem, ako se ne spreobrnete, in niste kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo. Kdorkoli se tedaj poniža, kakor ta otrok, ta je večji v nebeškem*

kraljestvu. In kdor sprejme katerega tacega otroka v mojem imenu, mene sprejme. Kdor pa pohujša katerega teh malih, ki v me verujejo, bi mu bilo bolje, da bi se mu obesil mlinski kamen na vrat in bi se potopil v globočino morja. (Mat. 18.) Ker povem vam, da njih angeli v nebesih vedno gledajo obličje mojega Očeta, ki je v nebesih. (Mat. 18, 10.) Ali je mogel pač kdo otroke bolj povzdigniti, kakor jih je Jezus Kristus sam? Postavil nam jih je naravnost v z g l e d, kakšni naj bomo, če hočemo priti v nebesa; pripoznal se je kot posebnega prijatelja otrokom, ker je rekel: Kdor otroka sprejme v mojem imenu — mene sprejme. Taka visoka čast je doletela samo reveže in pa duhovne. Vzel je nedolžnost otroško pod posebno svoje varstvo in izgovoril hudo kazen pohujšljivcem. Povedal je naš Zveličar sam, da bodo angeli otroški tožili take ljudi pri nebeškem Očetu.

c) Ni čudno, da je tudi Marija velika prijateljica otrokom. Največkrat se je ona prikazala nedolžnim otrokom. (Lurd. Začetek božje poti na Sv. Gori pri Gorici.)

d) Ravno tako so prijatelji otrok angeli varuhi. (Življenje sv. Neže.)

Krščanski gospodarji! Vi ste v obilnem številu posvetili svoje družine sv. družini nazareški. Kako lepo je to od vas, da hočete posnemati v čednostih najsvetejšo družino na svetu. Gotovo hočete to storiti, ker ste prepričani, kako dragocene so vaše duše. Sv. Oče Leon XIII. govori takole: Kolikor trdnejša bo čednost v posameznih družinah, in kolikor bolj bodo starši duše svojih otrok z besedo in z zgledom vzgojevali po naukih sv. vere, toliko večja bode korist za celo človeško družbo.*)

Vemo dobro, da so bili prav poseben biser v vaših hišah vaši otroci. Če ste danes z nami premišljevali, kaj je otrok sam sebi, in kaj je otrok Bogu, bote še tem bolj živo čutili, da morate do svojih otrok v resnici imeti veliko ljubezen, spoštovanje in skrb, in to vselej v Kristusu Jezusu.

Zato otroke k Jezusu! Sami ne bodo šli. Primate jih za roko in jih k njemu peljite. Amen.

I. Mikš.

*) Učeni sociolog P. Weiss pravi: „Dokler ne bomo prepričani, da je mogoče človeško družbo le tedaj rešiti, če rešimo in posvetimo posamezne družine, se ne splača govoriti o socialnem vprašanju.“

VIII. Skrb za majhne otroke.

Vi očetje . . . izredite svoje otroke
v podučanju in svarjenju Gospodovem.

Ef. 6, 4.

Umen kmetovalec mora marsikaj vedeti, če hoče na svojem domu prav gospodariti. Pri vsaki reči je treba nekaj znati. — Koliko skrbi, recimo, ima gospodar za svojo živino. Da, gola resnica je, da se velikokrat za neumno živino, ki nima duše, bolj skrbi, kakor za otroke. Če oboli živinče v hlevu, brž je pomoč pri hiši; tudi na paši se ne pusti živine brez varuha; tudi moli se in pusti maševati za blagoslov božji pri živini: vse to je čisto prav in hvalevredno.

Hoteli smo le s tem pokazati, da naj bi se za otroke ne skrbelo manj, kakor za živino. In zato smo povdarjali v posebnem govoru, „k a j j e o t r o k“, da bi lažje pojasnili, kako potrebne so n a d r o b n e s k r b i za otroke.

Za danes se oziram na to, kakšno opravilo imajo očetje pri majhnih otrocih, t. j. otrocih od rojstva pa do šestega leta.

Odgovor je kratek ta-le:

1. S k r b e t i m o r a j o , d a b o d o o t r o c i z d r a v i ,
in 2. d a b o d o o t r o c i b o g a b o j e j e č i .

Svoje besede priporočam sladkemu srcu Marijinemu.

I. Telo je orodje naše duše. Veste pa dobro, da vsako orodje, če je hočete rabiti, mora biti prav narejeno. Če bi bile orglje na koru, recimo, napak sestavljene, ne bi mogel najboljši orgljavaec prav orgljati. Ravno tako je tudi veliko ležeče na tem, da ima človek zdravo, čvrsto telo. Zdrav človek, če bo prav odgojen, bo mogel veliko več storiti v čast božjo, kakor bolan. Bolehavost zeló vpliva na našo dušo.

Zato vidimo, da ni Bog skrbel samo za dušo, ampak tudi za telo. Kristus sam je človeško telo sprejel in na sodnji dan bodo telesa izvoljenih lepa in bodo z dušo vred poveljučana v nebesih. Zato je Bog s posebno postavo zavaroval človeško življenje, rekoč: „Ne ubijaj!“ In starišem, kot namestnikom božjim, je naložena dolžnost, da skrbé zlasti za nežno otroško življenje. Ta skrb je dvojna: da se o t r o k z d r a v r o d í , in da se z d r a v i z r e d í .

a) Da se otrok zdrav rodi...

1. Na to je treba misliti še pred zakonom. Bolni, slabotni stariši — navadno bolni in slabotni otroci. Zato je zelo nespametno, če si bolehave ženske osebe naložijo težko zakonsko breme, tako, da potem same veliko trpijo in še otroci po vrhu. Največ bolehnih ljudi je že prineslo na svet kal bolezni v sebi. Zdravnik more bolniku le malo pomagati, če mu krepka in močna narava ne pomaga.

Znano je, da se nekatere bolezni rade (seveda ne vselej) podedujejo po starših, ali pa še celó po starem očetu ali stari materi, kakor: jetika, božjast, škrofeljni, rak, slaboumnost, srčne napake itd. Zdravniki tudi trdijo, da je največ gluho-mutcev v zakonih, ki se sklepajo mej sorodniki.*) Hudi nasledki se utegnejo pokazati tamkaj, kjer sta mož ali žena razbrzdano pred zakonom živela. —

2. Da je zdrav otrok velik dar božji, to je treba imeti pred očmi p o s k l e n j e n e m z a k o n u. Mati v posebnih razmerah se bo pač morala varovati težkega dela, nagle vožnje, tudi vožnje na železnici, plesa itd., pred vsem pa nezmernosti v pijači, strahu, togote in žalosti. Za telo in dušo otrokovo je velike važnosti, da mati zlasti tedaj krotí svoje strasti in si prizadeva za mirno in pobožno življenje. — Mladi oče pa mora v vseh teh rečeh iti svoji ženi na roko. Škof Slomšek pravijo tako-le „Mati mora že za svoje dete pod srcem skrbeti, in zakonski mož še pred rojstvom prihodnjega svojega otroka pametno živeti.“ Naj bo mož varuh svoji ženi, kakor je bil sv. Jožef skrben varuh Mariji. V poduku za ženine za nemško-švicarske škofije stojé besede: „Čednostno in nravno življenje zakonskih tudi pripomore, da dobé po duhu in telesu zdrave otroke. Prav posebno se opazuje po vseh deželah, da se število hiravih in bebastih (slaboumnih) otrok množi tem bolj, kolikor večje je število starišev pijancev. Celó stari paganski Kartaginci so imeli postavo, po kateri so smeli zakonski ob času zakonskega občevanja piti samo vodo. Kjer se na to pazi, bo veliko manj nevarnosti, da bi telesno in duševno revni otroci prihajali na svet.“***) — Rajni profesor dr. G. v Ljubljani, pozneje imenovani škof ljubljanski, je večkrat rekel: „Največji talenti se dobijo v hribih, kjer pijó ljudje samo vodo.“ —

*) Dr. Alban Stolz, Erziehungskunst p. 20.

**) Egger, Christl. Vater str. 20.

Kako brezvestno in pregrešno tedaj ravnajo možje, ki se večkrat upijanjajo; ki s takim ravnanjem žalijo svoje žene, da se jezé in togoté; ali pa še celó v svoji razdraženosti pretepajo svoje žene, ali divje strežejo svoji nasladnosti. Sodnji dan bo pokazal marsikaterega morilca, za katerega prej nihče vedel ni. Ali so to krščanski očetje? To so trinogi svojih ženâ!

b) Kadar je otrok rojen, imajo stariši težko, pa neizmerno važno skrb, da ga zdravega izredijo. Tudi bolešno dete se more s pametnim ravnanjem utrditi, da bo postalo čvrsto. Žal, da gledé telesne otroške reje vlada dostikrat velika nevednost, in veliko bolezní se otrokom vcepi še v povojih, ker se ž njim ni pametno ravnalo. Napaka je tudi, da očetje mislijo: mati imej prav vsó skrb za majhne otroke! Nekateri se v resnici za otroke niti ne zmenijo, in se sramujejo skoro svoje dete vzeti v naročje. Pojdite se učít k tičkom spomladi; glejte, kako samec in samica donašata živeža nežnim mladičem in jim iz kljunčka v kljunček polagata hrano.

Res je, da je mati prva poklicana in od Boga za to vstvarjena, da odreja in odgojuje male otročiče. Oče jo pa vendar mora podpirati, in če treba nadzorovati.

Nam pač ni mogoče, da bi vas natančneje o tej stvari poučevali; opozorimo vas le na navod, katerega je starišem v ta namen napisal župnik Kneipp, in katerega najdete v „Domačem zdravniku“, ki ga je izdala „Družba sv. Mohora“. Gotovo ne bo na škodo, če oni spis prebere vsaka mati, pa tudi vsak oče.

Mi dostavimo na kratko le naslednje:

1. Držite otroka s n a ž n o . . . Ne moremo reči, da bi mati, ki ima svoje dete vedno le v rože povito, enako skrbela tudi za njegovo dušo; a to skorej lahko rečemo: mati, ki svoje dete pušča v nesnagi, se tudi za dušo otrokovo ne bo menila; če telesa ne ljubi, katero vidi, kako bo ljubila dušo, katere ne vidi. Snaga je ljudem in Bogu draga. Koliko trpi včasih otroče radi nesnage.

2. Ne mehkužite svojih otrok . . . ne s pretoplími oblačíli in ne s sladkarijami. Otroci revežev so po navadi bolj trdni, ker so na trdo odgojeni. Neobhodno je poleg hrane potreba otroku treh reči: solnca, vode in zraka. Kar je kruh za želodec, tó je zrak za pljuča. Želodec in pljuča delata kri; in če ima človek slabo kri, postane bled in je kakor drevo, ki se začne sušiti. Kakšen sprijen in okužen zrak je dostikrat po spalnicah, kjer se nič ne zrači.

3. Hranite svoje otroke z m e r n o Veliki reveži so otroci revnih starišev, če nimajo dosti jesti; še večji reveži so otroci — pijancev, ker morajo biti velikrat strgani in lačni, da zastanejo v rasti. A še bolj nevarna je n e z m e r n o s t. Otroci, v katere se vedno baše hrana, včasih celo vroča hrana, dobé napet želodček, in suhe, drobne ročke in nožke, tako, da tak otrok ne bo nikdar več zdrav. Čez vse nespametno pa je, če se otroci zalivajo z vinom, ali celó z žganjem; taki starši kar morijo svoje otroke. Otroci iz neke premožne gostilne so bili v šoli silno zabiti; povedalo se mi je, da jim doma dajejo vina. Žganje pa imenuje neki nemški pisatelj (A. Stolz) h u d i č e v o m l e k o ! Kaj naj bi rekel celó materam, ki pijejo žganje, kadar nosijo svoje dojenčke v naročju? Ali je čudo potem, da se izredi rod pijancev?

Sv. pismo pravi: *Zdravje v svetosti je boljše kot vse zlato; in trden život boljši kot neizmerno bogastvo.* (Sir. 30, 15.) Zato si bota oče in mati brezdvomno vse prizadejala, da bi imela zdrave otroke in jih tudi ohranila zdrave. Oh, kolika sreča je to za zakonske, če se svetijo njihovim otrokom lica, kakor jabolka v jeseni na drevesu. Mladenič pa naj tudi premisli, da se ne bo prej ženil, dokler ne more otrok svojih pošteno rediti. Če ne veš, kako boš živil svojo družino, tudi nisi poklican še za zakonski stan. Prej hišo in kruh, potem ženo: to je volja božja!

Spomniti se tudi moramo nezakonskih očetov; kako ti spolnujejo svoje očetovske dolžnosti, to je pač znano. Kdo more pretehtati vso jezo in prešteti vse solze in kletvine, in primeriti vse pohujšanje, katero rodijo taka grešna dejanja. Nedolžen otrok mora zgodaj začeti delati pokoro za grehe, katere je zakrivil brezvesten zapeljivec. Žalostni očetje, katerih je treba pri sodiščih iskati, naj bi premislili, kako se bodo zagovarjali pred Bogom!

Pa obrnimo se raje proč od te neljube opazke, in poglejmo, kako pošten oče in poštena mati m o l i t a s svojimi otročiči.

Rekli smo navlašč: molita. Nikakor ni dovolj samo za telesno zdravje skrbeti, marveč:

II. še važnejša skrb je, da p o s t a n e j o o t r o c i b o g a b o j e č i, kakor govori sv. Pavel: *Isredite svoje otroke v poučevanju in svarjenju Gospodovem.* (Ef. 6, 4.)

Otroško telo je kakor semensko zrno, katero denete v zemljo. Seme je na videz mrtvo, vendar pride čez nekaj časa iz njega nežna kalica, in ta kal se razvija in raste na kvišku — proti solncu. Ravno tako je treba v otroku zbuditi duševne zmožnosti,

ki še spijo. Otroci bi niti ne govorili, če bi nikdar nobeden ž njimi ne govoril. Z duševnimi zmožnostmi se oglašajo tudi strasti, to so gobe našega telesa. Že majhen otrok je nečimeren in jezav. Če se ne uklene človeške poželjivosti o pravem času v jarem, se človek lahko čisto poživini, dà, človek postane lahko hujši kakor živina, kar se večkrat vidi. Telo mora biti pokorno duši, duša pa Bogu. In kar je solnce za seme v zemlji in za rastline na zemlji — to je Bog za nežno otroško dušo. Še majhno dete se mora učiti Boga spoznavati, ga ljubiti, moliti in zavoljo njega dobro delati in se greha varovati.

V prvi vrsti je zopet mati za to poklicana, da vdihne otroku duha pobožnosti; pa ne samo mati, ampak tudi oče. — Kdaj se pa ta dolžnost prične?

V neki knjigi sem bral, da kadar je otrok star dvanajst let. Kdor kaj tacega uči, vsaj katoliški kristjan ni. Ali tedaj, kadar gre otrok v šolo? Bi bilo tudi prepozno. Ali tedaj, ko začne otrok govoriti, ali tedaj, ko začne otrok hoditi? Kdaj? Jaz odgovarjam, da je vse to prepozno, marveč treba je začeti še pred rojstvom otrokovim, še predno otrok pride na svet.

a) Skrb starišev mora biti pred rojstvom dvojna.

1. Da se varujejo sami hudih grešnih nagnenj, jezavosti, pijančevanja, razbrzdanosti. Nekateri človek je krotak, kakor bi ne imel žolča; drugega zbôde vsaka beseda. Odkod to? Včasih pravimo, da je komu v „rodu“. Nek oče je bil pijanec, sin je bil tudi k pijači nagnen, in sina sin je bil strasten pijanec. Navadno bodo najbolj otroci nagibali k tistim grehom, v katerih so bili prizadeti stariši. Seveda so izjeme; in vsak človek ima zmiraj prosto voljo, da se lahko varuje greha!

2. Posebno mati naj pred rojstvom detejim pobožno živi in pridno moli, večkrat prejme sv. zakramente, in mož naj jo v tem podpira. Vse pobožne matere so tako delale. Poslušajte, kako piše o svojih otrocih neka poštena gospa: „Naša majhna Micika (stara je sedaj dvajset mesecev) se že zna sama prekrižati in moliti molitvico: „Bogek moj, bod' z menoj, da v nebó, grem lepó.“ Vsak dan moli tudi za ata in mamo in starega ata in staro mamo in strica. Kjer vidi sveto razpelo, ga hoče poljubiti. Zeló sem tega vesela. Tudi moj mož (uradnik) mi gre zvesto na roko. Zvečer jo sam položi v posteljico in ji sklene ročke, da moli; tudi pred jedjo in po jedi jo uči moliti. Kako sem sedaj vesela, da so me moja mati še kot otroka tako lepo učili. Še zdaj obudim

vsako jutro dober namen, kakor so me mati navadili Neka notranja moč me priganja, da prosim Boga, da ohrani v nedolžnosti malo Miciko in dete, katero nosim pod srcem. Če gledam nedolžno stvarico, kako mirno spančka v zibelki, začnem jokati in spreletava me strah, ko se domislim, koliko nevarnosti jo morda čaka v življenju. Potem moram prositi Boga, da pomaga meni in mojemu možu, da odgojiva dobro svoje otroke.“ Vprašam vas, ali ni lepo govorjenje in ravnanje te krščanske matere in tega vrlega (gosposkega) očeta? Hvala Bogu, imamo tudi med seboj take dobre stariše.

b) Imamo stariše, ki molijo za majhne otročiče svoje še v zibelki . . . Res je, da otrok tedaj ne potrebuje molitve, ker je nedolžen, nima greha in tudi ne more grešiti. Pa kadar bo star 20 let, tedaj bodo prav prišle vse tiste molitve; molitve v mladosti zanj opravljene bodo dušna dota za devico in mladeniča, ki bode njima naklanjala milosti, da se ohranita v strahu božjem.

c) Dete začne hoditi, pa še ne zna govoriti — kakšno opravilo je tedaj ž njim? Otrok je vže tedaj lahko pobožen. Moliti ne more, pa otrok čuti, da je Bog. Otrok vidi, da oče in mati včasih z nekom govorita (kadar molita namreč) in se spoštljivo zadržita — to se otroku čudno zdi. Otrok je dobival po materni hrani živež za telo, pa tudi pobožnost materna je na skrivnosten način prešla v dušo otroško. Zato je zopet mnogo na tem ležeče, kako je mati živela, ko je svojega dojenčka nosila v naročju.

d) Otrok začne govoriti — koliko veselje za očeta in mater. Gotovo je, da so duševne zmožnosti v otroku vže zelo vzbujene, še predno začne govoriti. In kadar otrok jame izgovarjati in klicati očeta in mater po imenu, gotovo ne bodo pozabili starši otroke opomniti takoj na drugega očeta v nebesih in na drugo mater Marijo.

Prvo čustvo v otroku je — ljubezen. Materin prijazen obraz in sladka beseda očetova sta v otroku vzbudila to čustvo: zato se dete tako ljubko nasmehlja očetu in materi. Vzbuditi je pa treba sedaj v otroku tudi ljubezen do nebeškega Očeta.

Prvo priložnost k temu dajejo svete podobe, katere imate v hiši; zato so svete podobe, pobožnosti domače, jaslice, dober pripomoček za otroški pouk. Napačna je misel, da se mora otroku vedno pridigati. Otrok se vsake reči hitro naveliča; zato

mora iti vse po malem, da se mu pobožne stvari ne pristudijo. In tudi ni glavna stvar, kako ga učite, ampak kako s a m i d e l a t e.

Majhen otrok bo le tako delal, kakor vidi, da v i d e l a t e, ne tako, kakor ga vi učite. Kakršno življenje je v hiši, ravno tja bo krenilo tudi dete. To je prva šola, katere ne nadomesti nobena druga: če je ta slaba, skazeno je vse za celo življenje. Srečen otrok, ki je bil doma v krščanski hiši.

Do šestega leta se začnó oglašati razna slaba nagnenja: svojeglavnost, upornost, lažnjivost, nevoščljivost, jezavost Otrok mora dobiti zavest, da so take stvari greh in žalijo Boga. O posameznih takih slabih lastnostih bomo govorili pozneje.

Kadar se zida nova hiša, tedaj je gotovo prva skrb, da se začne zidati po p r a v e m načrtu, in da se začnè zidati t r d n o, drugače se lahko hiša podere. Tako je z otroško odgojo. Skrbite z a z d r a v j e otroško, pa ob enem z a z d r a v j e d u š n o, ker drugače je ves načrt vaše otroške odgoje do cela skazen. Res so te skrbi mučne in težavne. A pred očmi imejte vedno besede Kristusove: *Kdor sprejme katerega tacega otroka v mojem imenu, mene sprejme.* Amen.

J. Mikš.

Govori za Marijine družbe.

11. Pogosto sv. obhajilo.

Prerok Elija je moral bežati pred hudobno kraljico Izabelo. Na svojem begu opeša v sredi puščave, žeja in lakota ga tolikanj nadlegujeta, da si je želel umreti. V svoji utrujenosti pa mož božji zaspi pod nekim drevesom in pozabi na vse svoje težave. Kar naenkrat pa ga zbudi angel in mu reče: *Vstani, jej in hodi svojo pot!* Prerok vstane, jé skrivnostnega kruha, ki mu ga je angel prinesel, in čuti se silno okrepanega, tako, da hodi v moči tistega kruha štirideset dni in štirideset noči do gore Horeb, ne da bi kaj družega jedel ali pil.

Krščanski mladeniči in dekleta, tudi mi smo, kakor nekdanj prerok Elija, na popotovanju do nebeškega Horeba, na popotovanju po nevarni puščavi tega življenja. Kolikrat bi se tudi mi kakor

nekdaj Elija vrgli vtrujeni na tla, spehani vsled zalezovanja raznovrstnih sovražnikov. Izpostavljeni premnogim nevarnostim bi želeli tudi mi, da bi nas Bog vzel iz tega sveta, ko bi ne imeli skrivnostnega kruha, ki daje njemu, ki ga jé, večjo moč in krepost, kakor jo je dajal Eliju kruh, katerega mu je angel prinesel. Sleherni izmej vas vé, da je ta kruh zakrament sv. Rešnjega Teleša, v katerem se daje Jezus Kristus našim dušam v duhovno hrano, se z nami najtesneje druží in nam je vodnik in tolažba na poti našega življenja. Jezus Kristus pa nima le tega kruha vedno pripravljenega, da ga lahko uživamo, kadarkoli nam je ljubo in drago, marveč tudi on hrepeni prav pogostokrat priti k nam in vabi nas s tako presrčnimi besedami, da bi se nam dozdevale kar neverjetne, ko bi ne prihajale iz ust Gospodovih.

Ako pa nas Jezus Kristus tako ljubeznivo vabi in kliče, bomo mar mi nasproti temu vabilu mrzli in brezbrizni ostali? Da bi se pa kaj takega ne zgodilo, sem se namenil govoriti vam danes o pogostem obhajilu. Pokazati vam tedaj hočem 1. korist pogostega obhajila, 2. pa vam hočem odgovoriti na vprašanje, kaj moramo storiti mi, da nam bo sveto obhajilo v resnici koristno.

I. Prvi kristjani so se zbirali vsak dan k poslušanju božje besede in k lomljenju kruha, t. j. k sv. obhajilu. Ta lepa navada se je ohranila več kot 300 let. V času preganjanja, takrat, ko je bilo kristjan biti pod smrtno kaznijo prepovedano, so se kristjani zbirali v podzemeljskih votlinah in prečuli so cele noči v molitvah in sprejemali so sv. Rešnje Telo. Ko je preganjanje prenehalo in se je vsled vedno bolj množočih se krivih ver ohladila gorečnost kristjanov, so pristopali kristjani po parkrat na teden k sv. obhajilu. Zoper to mlačnost so se z vso verno vprijeti sveti očetje. Tako n. pr. piše sv. Krizostom: „Zakaj se daruje sv. maša, ako ga ni, kateri bi pristopil k sv. obhajilu“, sv. Ambrož pa: „Ako je to kruh ako je to jed, zakaj jo uživaš tako redkokedaj?“ Sveti Avguštin pravi: „Ta evharistični kruh je vsakdanji kruh, ako je pa to vsakdanji kruh, ga uživaj vsak dan, da te vsak dan podpira.“ V šestem stoletju je ukazala sveta cerkev sv. obhajilo vsak praznik. Dvesto let pozneje je ukazal papež Fabjan pod kaznijo izobčenja sveto obhajilo sprejeti vsaj trikrat na leto in sicer v božiču, v veliki noči in v binkošti. Leta 1215. pa je odločila sveta cerkev na cerkvenem zboru, da mora vsak kristjan vsaj v velikonočnem

čas sprejeti sv. obhajilo. Isto je ponovil sveti tridentinski zbor, kateri iskreno priporoča tudi mej tednom vdeležiti se svete maše, mej katero naj kristjani pristopijo k angelski mizi. To željo je ponovil po naročilu tridentinskega zbora izdani rimski katekizem, ki ne priporoča le pogostega sv. obhajila, marveč veleva celo duhovnim pastirjem, da pogosto obhajilo svojim vernikom kar najtopleje priporočajo. Kar priporoča rimski katekizem, to so priporočali vedno tudi svetniki vernikom, zlasti pa mladimi obojega spola.

Volja božja in volja svete cerkve je tedaj, da pristopate, ljubi otroci Marijini, prav pogostokrat k sv. obhajilu. Saj pogosto obhajilo dušo varuje greha, jo krepča v čednostih in jo napolnjuje z neizrekljivimi sladkostimi.

a) Sveto obhajilo, zlasti pogosto obhajilo, varuje dušo greha. Le pomisli, kako veliko je število sovražnikov, ki preté tvoji duši: Svet s svojimi nazori, s svojim pohujševanjem, s svojo zapeljivostjo; hudobni duh, ki je vedno k napadu pripravljen, in ako ga tudi tisočkrat zapodiš, prišel bo zopet in zopet; slednjič lastne tvoje strasti, tvoje meso, ki je vedno vporo tvojemu duhu, oh koliko nevarnosti je, oh kako lahko je grešiti in pogubiti se, kako težko pa je nasprotno greha se varovati in zveličati se! Zoper vse te sovražnike, zoper vse te nevarnosti je zakrament svetega Rešnjega Telesa najvspešnejše sredstvo. Sveto Rešnje Telo je za dušo to, kar je jed za telo. Kakor nas jed ohranjuje žive in zdrave in daje telesu vedno novih moči, tako vliva sveto obhajilo v dušo milosti, vsled katerih dobi ona novih moči, da se more bojevati zoper svoje sovražnike in se more ohraniti v prijateljstvu z Bogom. Saj je rekel Gospod sam: *Moje meso je res jed, je kruh, ki je s nebes prišel, kdor od njega je, ne umrje.* Zato pa pravi sv. Avguštin: „Tudi kristjani sv. Rešnjega Telesa niso nikdar drugače imenovali kakor življenje, posluževali so se ga kakor vsakdanjega dušnega kruha in kakor obrambnega sredstva zoper slehernega sovražnika.“ „Onih“, piše Tertulijan, „katere opominjamo k boju, ne pošiljamo lačnih in brez orožja v boj, marveč okrepčamo jih najpoprej s Telesom našega Gospoda Jezusa Kristusa.“

Kakor pa moramo hrano, ako hočemo, da bo telesu koristna, večkrat uživati, tako moramo tudi sv. Rešnje Telo pogostokrat sprejeti. Kdor to opusti, ta bo težko dolgo časa ostal v stanu

posvečujoče milosti božje, oni pa, ki vredno prejema sv. obhajilo, on se bo lahko in vspešno boril zoper napade sovražnikove.

Le poglejmo naprimer dve dekleti enake starosti in enacega stanu; od teh pristopi prva le enkrat v letu k sv. obhajilu, druga pa prav pogostokrat. Kako živi prva? Podobna je metulju, ki leta od cvetlice do cvetlice, tako tudi ona hiti od veselice do veselice, vedno je nemirna in vedno nenasiťljiva glede razvedrila in veselice. Vboga revica je navezana popolnoma na svet, kateri jo je zapeljal iz prave poti na napačna kriva pota najraznovrstnejših pregreh. Tako dekle preživi tje v en dan svojo mladost in popolnoma pozabi, zakaj je pravzaprav na svetu. Druga pa se boji Boga, rada moli, rada posluša besedo božjo, natančno spolnjuje božje zapovedi in svoje stanovske dolžnosti. Ona je ponižna, potrpežljiva, sramežljiva, z eno besedo, ona v resnici okoli sebe razširja prijeten duh lepих čednosti. Odkod ta razlika? Ali niste obe podvržene in izpostavljene prav istim skušnjavam? Odkod tedaj tolika raznovrstnost v dejanju in nehanju? Odkod? Odtod, ker se ena odteguje angelski mizi, mej tem, ko druga večkrat pristopi vredno pripravljena k sv. obhajilu. Saj pravi Gospod Jezus Kristus sam: *Resnično, resnično vam povem: Ako ne bote jedli mesa Sínu človekovega in pili njegove krvi, ne bote imeli življenja v sebi.* (Jan. 6, 54.)

Ako je med vami mnogo poštenih deklet, kljub tolikanj veliki zapeljivosti sveta, kljub raznovrstnih pikrih opazk spridenih tovarišic in tovarišev, se imate to zahvaliti edino le pogostemu sprejemu sv. Rešnjega Telesa, o katerem uči sveti tridentinski cerkveni zbor, da nas varuje velikih in nas očiščuje malih odpuštljivih grehov.

b) Kakor nas pa telesna hrana ne obranjuje le smrti, marveč daje nam tudi moč in zdravje, tako nas ne varuje zakrament svetega Rešnjega Telesa edino le greha, marveč dela tudi, da rastemo v čednostih, v ljubezni do Boga in dela nas tako močne, da moremo premagati skušnjave dušnih naših sovražnikov.

Sveti Ciprijan uči, da je posvečujoča milost božja življenje naše duše. Ta milost se nam pa deli v zakramentu svetega krsta in svete pokore. Ako pa hočemo druge zakramente sprejeti, moramo že biti v stanu posvečujoče milosti božje, katero potem sveti zakramenti množe. Noben zakrament pa nam posvečujoče milosti tolikanj ne množi, kakor ravno zakrament sv. Rešnjega Telesa, v katerem ne sprejemamo le posvečujoče milosti, marveč

sprejmemo samega začetnika in delivca milosti, našega Gospoda Jezusa Kristusa. Ta se, ko ga sprejmemo, z našo dušo tako tesno združi, da postanemo mi popolnoma Kristusovi, on pa popolnoma naš.

Učinki sv. Rešnjega Telesa so prav taki, kakor učinki ognja. Ako bi vrgli kako reč v ogenj, bi jo ogenj najpoprej ogrel, potem posušil in slednjič vžgal. Tako tudi zakrament sv. Rešnjega Telesa najpoprej ogreje naše duše s plamenom svoje svete ljubezni, potem pa vniči in posuši vse naše slabe lastnosti, slednjič vžge v duši svojo lastno ljubezen in vpodobi našo dušo po svoji presveti duši. Jezus sam je rekel: *Kdor je moje meso in pije mojo kri, ta vstane v meni in jaz v njem.* (Jan. 6, 57.) Ker je Jezus po sv. obhajilu tako tesno z nami združen, lahko rečemo s sv. Pavlom tudi mi: *Živim pa, toda ne jaz; živi pa v meni Kristus.* (Gal. 2, 20.) Ako pa ogreva in vžiga dušo ogenj Jezusove najčistejše ljubezni, ali ne bo potem tudi naša duša pripravljena iz ljubezni do Jezusa vse prestati, vse pretrpeti in v vsem iskati večjo čast božjo? Križi, težave, obrekovanja, zasramovanja, vse to take duše ne moti, marveč daje ji na poti popolnosti le še večjega poguma. Polna velikodušne ljubezni pa je potem taka duša tudi pripravljena Bogu storiti in dati vse, karkoli on zahteva.

Le podajmo se v duhu nazaj v prve čase krščanstva. Ako so bili kedaj časi, v katerih je bilo spoznavanje Kristusove vere težavno, bili so gotovo takrat. Vsak zvest kristjan je moral biti pripravljen na smrt, in sicer na strašno mučeniško smrt. Ako so se hoteli kristjani vdeležiti službe božje, so se morali zbirati v podzemeljskih votlinah in vrhu tega je bilo še celo to zbiranje združeno z nevarnostjo, da bodo zasačeni in odpeljani v smrt. In vendar, kako so plamtela srca prvih kristjanov v čisti ljubezni! Kolika neustrašenost jih je navdajala? Koliko poguma, koliko potrpežljivosti so pokazali tudi v največjih in najgrozovitnejših mukah. Raje so darovali svoje imetje, svoje častne službe, svojo družino, svoje življenje, kakor pa da bi odstopili od Jezusa. Odkod vse te občudovanja vredne junaške čednosti? Ne pozabimo, predragi, da so sprejemali prvi kristjani skoraj vsak dan sveto obhajilo. Sveto Rešnje Telo je dajalo prvim kristjanom nadčloveško moč in krepost.

In kdo daje dandanašnji Bogu posvečenim devicam, ki se trudijo noč in dan z angelsko potrpežljivostjo v bolnišnicah, ono občudovanja vredno ljubezen do bližnjega, ljubezen, katera je vzrok njih potrpežljivosti? Kdo drugi, kakor pogosti sprejem

Njega, ki je ljubezen, Njega, ki je iz ljubezni do nas daroval samega sebe.

c) Slednjič nas pa sv. Rešnje Telo tudi napolnuje z velikosladkostjo. V sv. obhajilu se družimo z Bogom, ki je blaženost svetnikov; ali ne bomo tedaj srečni tudi mi? Jezus je vir pravega veselja. Ker je bil apostol Pavel združen z Jezusom, zato je lahko zaklical: „Imam pa vsega obilno!“

Zato so pa nekateri svetniki po sv. obhajilu sladkosti kar medleli, tako n. pr. sv. Terezija, sv. Katarina Sijenska, sv. Katarina Bolonjska, sv. Bernardin, sv. Peter Alkantarski. Sveta Magdalena Paciška pa piše, da se na svetu ne najde večjega veselja, kakor je veselje, katero uživa krščanska duša po sv. obhajilu.

Blizu samostana dominikank Valdi Pietra je živela majhna deklica Imelda, katera je, akoravno še silno mlada, silno hrepenela po sv. obhajilu. Sirotica zboli in iskreno želi sprejeti prvo sv. obhajilo. Z ozirom na njeno silno hrepenenje bi jo bili obhajali, ko bi dekletce ne bilo imelo želodčne bolezni, vsled katere ji je bilo nemogoče sprejeti sv. obhajilo. V svetem hrepenenju gre v samostansko cerkev, ter tam vsa polna hrepenenja mirno klečé gleda tovarišice, katere so se pripravljale na sv. obhajilo. Silno ji bije srce in nepremakljivo gleda proti tabernaklu. Prišel je trenutek, ko ima duhovnik odpreti tabernakel; že ima mašnik v rokah sveto hostijo, da bi jo podelil deklicam. Kar naenkrat pa zdrkne sv. hostija iz mašnikovih rok, vzdigne se ter gre obdana z veličastnim bliščem proti deklici, ki je po njej tolikanj hrepenela. Imelda vsa zamaknjena sprejme sv. Rešnje Telo, pogleda še enkrat milo začudene tovarišice, in izdihne svojo dušo.

Podobno, kakor temu dekletcu, se je godilo tudi sv. Julijani Falkonieri. Spovednik njen jo tolaži ter ji priporoča, da naj se spominja na Jezusovo zapuščenost na križu in da naj to svoje hrepenenje daruje Bogu. Nekega dné, že prav blizu smrti, prav posebno milo prosi, naj ji prinesejo v celico sv. Rešnje Telo, da je bo, ako ga že ne more sprejeti, vsaj molila. Ker so poznale redovnice in spovednik veliko svetost bolnice, se jim ni zdelo primerno odbiti te tolikanj presrčne želje, in res so prinesli sveto Rešnje Telo k bolnici. Ko prinesejo pod podobo kruha skritega Jezusa, hoče svetnica skočiti iz postelje in klečé počastiti svojega nebeškega ženina, pa preslaba je bila in vsled tega ni mogla poklekniti. Toda močnejša kakor bolezen je ljubezen; ta ljubezen vzdigne svetnico, da se vrže na tla in v tem trenutku zadobi njen obraz zopet nekdanjo, vsled bolezni izgubljeno lepoto, tako, da je bila bolj angelu, kakor človeku podobna. Milo prosi, da bi smela sv. hostijo, katere ne more sprejeti, vsaj poljubiti; duhovnik ji tega seveda ne dovoli. Ko tega ne dobi, prosi, da bi ji položili sv. Rešnje Telo vsaj za par trenutkov na prsa; in vsled junaških

čednosti svetnice res to stori duhovnik. Mašnik raztegne svoj korporal in položi na svetnico sv. Rešnje Telo. Svetnica zdihne: O moj sladki Jezus, in umrje; mej tem pa tudi zgine sveta hostija in zapusti svojo podobo nad mrtvim truplom svetnice.

Drage moje, ali tudi ve občutite toliko sladkost pri svetem obhajilu? Ono sladkost, o kateri govori sveta cerkev, ko odgovarja na besede: „Kruh z nebes si jim dodelil“, z besedami, „ki ima vso sladkost v sebi.“

II. Seveda je treba, ako hočemo to sladkost občutiti, da svetega obhajila ne sprejmemo le pogostokrat, marveč tudi vredno.

Prvič je sveto obhajilo treba sprejeti z živo vero. Verovati moramo, da je to jagnje božje, verovati moramo, da sprejmemo prav tistega Jezusa, ki je ležal v betlehemskih jaslicah in je umrl za nas na sv. križu. Vse to pa moramo verovati s trdno, živo vero.

Nekega dne se je v Parizu med povzdigovanjem pokazala v mašnikovih rokah podoba živega deteta. Ves začuden hiti neki strežaj k takratnemu kralju sv. Ludoviku in mu reče, naj hitro pride pogledat. Svetnik pa mu odgovori: Kaj potrebujem pričevanja mojih oči, ko je bolj gotova moja vera v besede Jezusove.

Ako bomo napolnjeni s tako živo vero, bomo gotovo tudi polni svete ponižnosti. Misli si pred sv. obhajilom: Kaj sem jaz, da bi bil vreden v svoje revno srce sprejeti neskončno svetega in mogočnega Boga. Ako se že stotnik ni upal sprejeti tebe, o Gospod, pod svojo streho, kako naj te jaz sprejem v svoje srce? Ali ne bom tudi jaz še s sv. Petrom zaklical: *Gospod, pojdi proč od mene, jaz sem grešen človek*. Vendar pa, ako gre Gospod proč od nas, kdo nas bo potem zveličal. Res je slabotno naše srce in prav posvetno je. Že tisoč in tisočkrat smo zlorabili tvoje milosti in zametavali tvoje navdihljeje, res hudobni smo; toda ti, o Gospod, si prišel ne zavoljo pravičnih, marveč zavoljo grešnikov.

Poleg ponižnosti pa moramo obuditi v svojem srcu tudi prav živo hrepenenje po Jezusu Kristusu. Zakaj tem večja bo korist, čim večje bo naše hrepenenje. In kdo bi po tem tolikanj dobrotljivem Bogu ne hrepenel, po njem, ki zapušča iz ljubezni do mene nebesa in hoče priti v moje srce, da bi je še s svojimi milostmi napolnil. Kako naj bi ne hrepeneli po ljubeznivem ženinu, po zvestem prijatelju, po dobrotljivem očetu, ki prihaja k nam, da nas napolni s svojim blagoslovom. Da, pridi, o Gospod, zakaj duša moja hrepeni po tebi, kakor hrepeni žejni jelen po krepilni studenčnici. Res, moje srce ni dostojno pripravljeno, pa pripravil

je boš ti sam s svojimi milostmi; res ima moje srce še madeže, pa opere naj jih tvoja presveta kri.

Kadar pa sprejmete Jezusa v svoje srce, mudite se ž njim kolikor mogoče dolgo, zakaj čas po sv. obhajilu je najdragocenejši, je čas, v katerem si lahko pridobite obilnih milosti. Zahvalite Jezusa za izredno milost, katero vam je skazal, obljubite pa mu tudi, da ga hočete vedno bolj in bolj ljubiti, da mu hočete vedno zvesteje služiti, da ga nikdar nikoli več ne bote žalile z grehom. Pred vsem drugim pa skrbite za to, da bote prosile obilnih milosti. Sv. Terezija piše: „Nikar ne zamudimo kupčevati z milostmi po sv. obhajilu; zakaj Bog obilno poplača stanovanje, katero smo mu pripravili v našem srcu, ako je bilo to stanovanje skrbno pripravljeno.“ Prosite milosti, da morete premagati vse skušnjave, prosite razsvetljenja, da bote znale porabiti vedno prava sredstva v svoje posvečenje; zlasti pa prosite za milost stanovitnosti v dobrem do konca.

Pristopajte tedaj, kolikor mogoče, pogostokrat k sv. obhajilu. Zakaj kakor se oni redkokdaj ogreje, ki se redkokdaj približa ognju, tako se tudi oni redkokdaj užge v ljubezni do Jezusa, ki se mu redkokdaj približa. Nič naj vas ne ovira, nič naj vas ne plaši, ko vas sam Jezus tako ljubeznivo vabi in kliče k angelski mizi, katera nas v angele spreminja. Amen.

P. Engelbert Pollak.

12. Strah pred ljudmi.

Akoravno zlasti dandanes svet tolikrat poudarja prostost in neodvisnost, je vendar prav malo prostosti in neodvisnosti na svetu zlasti glede vršitve dobrih del in spolnovanja božjih in cerkvenih zapovedi. Mnogo jih je, ki bi sicer še to in ono spolnovali, ko bi se ne ozirali na druge. Koliko se dandanes govori o lepoti čednosti, in vendar jih je tako malo, da bi v resnici čednostno živeli! Kako malo je ljudi, kateri bi imeli zadosti poguma z vso odločnostjo se upreti svetu, ne meneč se za to, kar svet misli in govori, in kako veliko jih je nasprotno, ki se bojé zasmehovanja sveta in vsled tega zapusté pot čednosti. Vprašam vas, ali ni nespameten tak s t r a h p r e d l j u d m i? Da pa bote v prihodnje z vso odločnostjo ta napačni strah prezirali, ga vam hočem danes pokazati v vsi njegovi nespametnosti.

Kaj pa je strah pred ljudmi? Strah pred ljudmi je slabost duha, vsled katere človek ne dela tako, kakor mu velevalo vest in božje zapovedi, marveč tako, kakor hoče svet; to pa zato, da bi ne bil zasmehovan in zaničevan.

Kaj bodo drugi rekli — tako misli dekleta — kaj bodo rekli, ako me vidijo skromno v obleki in pridno gledé pogostega prejema sv. zakramentov? Rekli bodo, da sem svetnica, tercijalka, ali kaj enacega; ne, tega pa nočem, da bi se o meni tako govorilo. Tako marsikatera misli in vsled tega opusti molitev, odteguje se sv. zakramentom in prične posvetno življenje. Kaj bodo ljudje rekli, ako me vidijo nositi Marijino svetinjo, znamenje Marijine družbe, in ogibati se hrupnih veselic? Misel na to, kaj bodo ljudje rekli, preplaši marsikaterega sicer dobrega dekleta, da ne prosi za sprejem v družbo, katera bi bila njej tolikanj koristna in zveličavna.

Pokazati vam hočem, kako neumen je človek, ki se boji sveta. Kaj pa je pravzaprav svet, katerega sodb in besed se tolikanj bojiš, da opustiš celó to, kar ti veleva ali vsaj svetuje Jezus Kristus? Kaj je svet družega, kakor lažnik, hinavec, goljuf in zaslepljenec, ki se je branil sprejeti Jezusa Kristusa za svojega Boga, akoravno je ta s čudeži in prerokbami jasno spričal svoje božanstvo? Kaj je svet družega, kakor eden izmej treh glavnih sovražnikov naše duše? Ako se tedaj hočemo ravnati po naukih sveta, ki je Bogu in našim dušam sovražen, smo podobni njemu, ki se pusti voditi od slepca.

Sicer pa, ali se mar celi svet, katerega se bojite, méni za vas? Oh, svet ima obilno mnogo važnejšega opravila, kakor pečati se z vami. Le nekaj oseb je, katere vas poznajo, katere sploh morejo govoriti o vas in o vašem obnašanju. Izmej teh so nekatere čednostne, te se gotovo ne bode norčevale, ako ste čednostne, marveč spoštovale vas bodo, nekatere pa so slabe in hudobne, ali pa se saj slabe in hudobne delajo in se norčujejo iz čednosti zato, ker jim prav tistih čednosti manjka. To je tedaj oni svet, katerega sodb se tolikanj bojiš. Sicer pa, kaj vé svet o čednostih, svet, kateremu smo se pri sv. krstu odpovedali. O čemer pa kdo ne vé, o tem naj tudi ne govori, in ako govori, je njegova sodba ničevna.

(Konec prihodnjič.)